

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Ikke

Geschreven door

Katelijne van Alem

Adjunct-directrice Kinderopvang Ikke

Laatste versie: 22-1-2024

Contactgegevens

Kinderopvang Ikke – De Dennen

Dennenstraat 71

6543 JP Nijmegen

☎ 024-8441199

Kinderopvang Ikke – De Beuken

Kerkstraat 5

6543 KE Nijmegen

☎ 024-3737588

Kinderopvang Ikke – De Zonnebloem

Berberisstraat 4

6543 RN Nijmegen

☎ 024-2050510

BSO – De Beuken

Kerkstraat 5

6543 KE Nijmegen

024 3737588

BSO – De Zonnebloem

Berberisstraat 4

6543 RN Nijmegen

024 2050510

BSO – Het Bos

Bredestraat 174

6543 ZZ Nijmegen

024 2050501

Katelijne van Alem

✉ katelijne@kinderopvangikke.nl

☎ 024-3737588

Landelijk Register Kinderopvang

Kinderopvang Ikke – De Dennen: 233193972

Kinderopvang Ikke – De Beuken: 183912822

Kinderopvang Ikke – De Zonnebloem: 199892763

BSO – De Beuken: 206062321

BSO – De Zonnebloem: 582968860

BSO – Het Bos: 140431664

Inhoudsopgave

<u>INLEIDING</u>	2
<u>VISIE</u>	3
REGGIO EN SPOREN	3
<u>PEDAGOGISCH HANDELEN</u>	4
REGGIOPEDAGOGIEK	4
1. WERKEN IN PROJECTEN	4
2. EEN RIJKE LEEROMGEVING	5
3. OBSERVEREN EN DOCUMENTEREN.....	6
4. SAMEN OP ONTDEKKINGSREIS.....	7
5. HONDERD TALEN.....	9
6. GROEPSCOMMUNICATIE.....	11
7. VERBINDINGEN MET DE BUITENWERELD	11
<u>PEDAGOGISCHE UITGANGSPUNTEN</u>	14
WELBEVINDEN EN BETROKKENHEID	14
RUIMTE VOOR EIGENHEID	14
VERTROUWEN, RESPECT EN EEN POSITIEVE BENADERING	14
HET BIEDEN VAN EEN VEILIGE, MAAR UITDAGENDE OMGEVING	14
ACTIEVE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	15
<u>PEDAGOGISCHE DOELEN</u>	16
EMOTIONELE VEILIGHEID	16
EERDER VERLATEN VAN DE VASTE STAMGROEP OF LANGER BLIJVEN OP DE HUIDIGE STAMGROEP	16
SOCIALE VAARDIGHEDEN	17
CONTACT LEEFTIJDGENOOTJES	17
CONTACT ANDERE LEEFTIJDEN	17
CONTACT PEDAGOGISCH MEDEWERKERS.....	17
WERKEN IN KLEINE GROEPJES.....	17
CONFLICTEN.....	18
WIJ-GEVOEL.....	18
VERSCHILLENDE SOORTEN SPEL.....	18
PERSOONLIJKE ONTWIKKELING	21
RECHT OP EIGEN ONTWIKKELING	21
REGGIO	21
KIJKEN EN LUISTEREN	22
LEEFTIJDGEBONDEN ACTIVITEITENAANBOD	22
ZELFSTANDIGHEID.....	23
OVERDRACHT WAARDEN EN NORMEN	23
RESPECT VOOR ELKAAR.....	23
RESPECT VOOR ZICHZELF	23
RESPECT VOOR DE NATUUR	24
RESPECT VOOR MATERIALEN.....	24
VOORBEELDFUNCTIE VAN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	24
ANTI DISCRIMINATIECODE	24
<u>RANDVOORWAARDEN EN MIDDELEN</u>	25
OPENINGSTIJDEN DAGOPVANG	25
DAGRITME	25
BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (AFGEKORT BKR)	26
GROEP 0-2 JARIGEN.....	26
GROEP 2-4 JARIGEN.....	26
GROEP 0-1 JARIGEN.....	26
GROEP 1-2 JARIGEN.....	26
GROEP 2-3 JARIGEN.....	26
GROEP 3-4 JAAR	26
BSO-LOCATIES.....	27
OPVANGVORMEN BSO	28
SAMENVOEGEN VAN LOCATIES BSO	29
OPHALEN EN OVERDRACHT VAN SCHOOL NAAR BSO	29
VERTICALE OPVANG BIJ DAGOPVANG	29
SPELREGELS EXTRA OPVANG EN RUIDAGEN	30
WENDAGEN DAGOPVANG	30
WENDAGEN BSO	31
PERSONEEL EN EIGEN KINDEREN	32
<u>AFSTEMMING THUIS EN KINDEROPVANG</u> ..	32
<u>KWALITEITZORG</u>	35
OPLEIDINGSEISEN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS ..	35

BOL/BBL- STUDENTEN.....	35	DE PEUTERGROEP	46
BOL-STUDENTEN	35	HET VERLATEN VAN DE GROEP VAN DE BSO.....	47
BBL-STUDENTEN	36	ZINDELIJK WORDEN	47
VRIJWILLIGERS	38	VACCINATIES	47
BEVORDEREN DESKUNDIGHEID PEDAGOGISCH		MENTORSCHAP DAGOPVANG	48
MEDEWERKERS	38	MENTORSCHAP BSO	48
INSPECTIE WET KINDEROPVANG EN KWALITEITSEISEN		DE ONTWIKKELING VAN KINDEREN EN SIGNALEREN	50
.....	39	BUURTEAMS EN PEDAGOGISCHE COACH	52
VEILIGHEID EN GEZONDHEID	39	MELDCODE KINDERMISHANDELING EN	
OMGEVING	39	AANDACHTSFUNCTIONARIS.....	53
RISICO-INVENTARISATIE.....	39	VERWIJSINDEX	53
RISICOVOL SPELEN.....	40		
PROTOCOLLEN	40	<u>SAMENWERKING MET OUDERS.....</u>	<u>54</u>
SLAPEN	41		
BUITENBEDJES	41	OUDERCOMMISSIE	54
BEVORDEREN VEILIGHEID EN MINIMALISEREN RISICO'S		KLACHTENAFHANDELING.....	54
.....	42		
RUST EN REGELMAAT.....	45	<u>GERAADPLEEGDE BRONNEN</u>	<u>55</u>
DE BABY/DREUMESGROEP.....	45		

Inleiding

Met veel enthousiasme presenteren wij hierbij het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Ikke, ten behoeve van de dagopvang en de buitenschoolse opvang.

Kinderopvang Ikke biedt op vier locaties dagopvang en/of buitenschoolse opvang, te weten: De Dennen, De Beuken, De Zonnebloem en het Bos. Per locatie wordt er een aparte bijlage opgenomen, daar o.a. de indeling van de groepen van elkaar verschillen, de ruimtes anders ingericht zijn en de buitenruimtes anders vorm gegeven zijn.

De naam **Ikke** betekent dat wij het kind centraal stellen en dat er veel belang wordt gehecht aan de persoonlijke ontwikkeling. Wij zijn nieuwsgierig naar ieder kind, en bieden ieder kind de volledige mogelijkheid alle honderd talen te ontwikkelen.

Wij denken dat veel kinderen zich veilig en prettig voelen in een omgeving die de Reggio-pedagogiek naleeft en zullen dat in dit pedagogisch beleidsplan in alle hoofdstukken tot uitdrukking brengen.

Voor de ontwikkeling van ons pedagogisch beleidsplan hebben wij veel inspiratie gehaald en teksten gebruikt uit het boek **Prachtige pedagogiek** (Rijn, 2022). Wij hebben het resultaat van dit pedagogisch beleidsplan gedeeld met auteur Inge van Rijn, meer informatie over Inge is te vinden op: schrijvendepedagoog.nl.

Visie

Reggio en Sporen

Reggio is een stadje in het Noorden van Italië. De pedagogiek van Reggio is ontwikkeld door pedagoog en filosoof Loris Malaguzzi. De pedagogiek verwijst dus niet naar de bedenker, maar naar de plaats waar deze ontwikkeld is. Een bekende en alles omvattende uitspraak, betreft het concept van Reggio, is:

“Een kind heeft honderd talen, maar de school en de samenleving stelen er negenennegentig van.”

De honderd talen waarnaar deze uitspraak verwijst, slaan op de manier van communiceren van de kinderen. Kinderen drukken zich namelijk niet alleen maar uit door middel van taal, maar ook door gebaren, gedrag, door te schrijven, te knutselen, te dansen en te tekenen. Op al deze manieren komt een kind tot bloei en ontwikkelt het zich.

Sporen verwijst naar Reggio en staat voor **Stichting Pedagogiek Ontwikkeling Reggio Nederland**. In het boek *Sporen van Reggio* worden drie begrippen benoemd: Inspiratie, interpretatie en vertaling. (Werf, Meeuwig, & Schepers, 2013)

Het radicale van Reggio en dus ook van Sporen is dat wij er niet van uitgaan van wat wij als volwassenen aan kinderen willen leren, maar uitgaan van de drang om te leren van de kinderen en ons daarnaar te voegen. Wij **inspireren** het kind. Tot de kern van onze werkwijze hoort dat we heel zorgvuldig kijken en luisteren en kinderen begeleiden bij dat wat ze graag willen weten en doen.

Onze **interpretatie** wordt vervolgens gekleurd door de manier waarop wij gevormd zijn, door onze studies, door onze maatschappelijke ervaringen. Tot slot moeten we in ons werk rekening houden met wat er in Nederland wel en niet mogelijk is, wat Nederlandse mensen aanspreekt, wat zij verwachten, waardoor zij geraakt worden. Dit kan niet anders, omdat een belangrijk principe van Reggio is dat je het samen doet. Dat wat kinderen beleven het resultaat is van gezamenlijk denken, streven en handelen. Daarmee is de pedagogiek van onze Reggio-vertaling per definitie afhankelijk van de omgeving waarin we werken.

In het hoofdstuk “Pedagogisch handelen” is te lezen hoe wij de pedagogiek van Reggio inzetten in de praktijk.

Pedagogisch handelen

Reggiopedagogiek

De Reggiopedagogiek staat voor een pedagogische visie. We halen hier zeven thema's uit naar voren die het werken met onze kinderen inspireren en waar wij binnen Kinderopvang Ikke onze werkwijze op baseren.

Theorie halen we grotendeels uit het boek 'Prachtige pedagogiek' van Inge van Rijn. Dit is de basis van ons pedagogisch beleidsplan geworden. De zeven thema's zijn:

1. Werken in projecten

In de Reggiopedagogiek neemt het werken in projecten een belangrijke plek in. Dit project kan over van alles gaan. Bijvoorbeeld een regendruppel dat een kind langs het raam naar beneden ziet vallen, een dans die een kindje wil laten zien of een thema rondom een feestdag. Pedagogisch medewerkers beleven de dagen met de kinderen. Ze zien en horen wat de kinderen bezighoudt en hebben oog voor het ontwikkelen van een project samen met de kinderen. Waar ligt de interesse en wat is een aanknopingspunt om een project mee op te kunnen starten?

In de praktijk komen pedagogisch medewerkers vaak zelf met een onderwerp voor een project. De kinderen wordt iets aangereikt, zoals de seizoenen die veranderen. We verwachten van de pedagogisch medewerker dat ze open blijft staan voor de ideeën en associaties van het kind. Zo wordt het project verrijkt. Door samen te kijken, te voelen, te praten, te lachen, te werken en samen na te denken leren kinderen veel van elkaar. Door actief mee te doen met een project in de groep ervaart het kind dat het deel uitmaakt van een groter geheel.

Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om hun eigen stem te laten horen en zich in te zetten voor het gezamenlijke project. Samen met collega's voeren zij de regie, maar hoe het project precies zal verlopen staat nog niet vast. Het is een avontuur.

Voorgescreven thema's

Bij Kinderopvang Ikke vinden we het belangrijk de seizoenen terug te laten komen in het dagelijks leven. Ook feestdagen als Sinterklaas en Pasen vormen een inspiratiebron voor aankleding en activiteiten op de groep. De kern van de Reggiopedagogiek is de leergierigheid van de kinderen en de gezamenlijke ontdekkingsreis met de groep, waardoor ook binnen deze kaders prima gewerkt kan worden met Reggio.

Een juiste afstemming tussen het aanbod van thema's/projecten vanuit de pedagogisch medewerker en de ruimte voor het kind hierin, met daarnaast de projecten die volledig uit de kinderen komen, vormt een perfecte balans voor het aanbod op de groep.

Duur project

Hoe lang kunnen jonge kinderen met een onderwerp bezig zijn? Lang, zolang de pedagogisch medewerkers het tenminste toestaan en de dynamiek gaande weten te houden. Hoe lang kinderen geboeid blijven door het

onderwerp van een project, hangt van allerlei factoren af. De nieuwsgierigheid van kinderen is eindeloos, maar moet wel gevoed worden door nieuwe impulsen. Pedagogisch medewerkers scheppen een kader. Op grond van hun observaties voegen ze steeds iets nieuws toe.

Hoe jonger de kinderen, des te korter de spanningsboog is? Dat blijkt in de praktijk niet te kloppen. De ervaring met projecten leert: hoe jonger de kinderen, des te meer tijd ze nodig hebben om de wereld te onderzoeken. Alles is immers nog nieuw voor ze. Door ieder kind zo optimaal mogelijk te ondersteunen en het tempo in de groep aan te passen, kunnen jonge baby's wel drie kwartier geboeid met iets bezig blijven.

We laten met zijn allen projecten groeien. Ontdekkingen van kinderen worden gebruikt om een project voort te zetten. Een voorbeeld: wat zien jullie daar, een klein beestje? Oh, een kriebelbeestje. Willen jullie naar buiten gaan om kriebelbeestjes te zoeken? Dan ga ik jullie even als vlinder schminken. Als een zwerm vlinders fladderen de kinderen vervolgens naar de tuin, waar veel bloemen en grassen staan. Buiten wordt een lieveheersbeestje gevonden, en samen wordt het liedje 'lieveheersbeestje kom bij mij' gezongen.

2. Een rijke leeromgeving

De Reggio-benadering stelt dat er drie pedagogen zijn voor de kinderen, namelijk:

1. De kinderen zelf;

Kinderen bouwen gezamenlijk, in interactie met elkaar, aan kennis, interpretaties en theorieën van de werkelijkheid. Door uitwisselingen met elkaar ontstaan er nieuwe ideeën en betekenissen en krijgen de 100 talen vorm. Kinderen leren van elkaar en nemen elkaars ideeën, meningsverschillen en imitaties over. (bron Villa de Buitenkans)

2. De volwassenen;

Kinderen bezitten alle vaardigheden en bereidheid om te willen leren. De basis van leren is betekenis geven. De volwassene stimuleert op indirecte manier de kinderen om te begrijpen hoe de wereld in elkaar zit. Bijvoorbeeld door op de juiste momenten in gesprek te gaan met de kinderen om betekenis en interpretatie te geven aan het onderwerp, of specifieke activiteiten in te zetten om uit te dagen tot leren. De volwassene legt deze ontwikkelingen vast in documentatie, waardoor het kind en de volwassene het leermoment terug kan kijken en analyseren. (bron Villa de Buitenkans)

3. De ruimte waarin het kind zich bevindt, inclusief de inrichting en aanwezig spel- en knutselmaterialen:

De omgeving is op vele manieren een afspiegeling van de cultuur van de mensen die de ruimte scheppen. De ruimte is zo ingericht dat er een stimulerend en interessant centrum van activiteiten ontstaat, wat kinderen hun interesse heeft of opwerkt. Zo kunnen ze op onderzoek. Een omgeving is een levend, veranderlijk organisme. Het bepaalt wat wij voelen, denken en hoe wij ons gedragen. De omgeving van het kind, van de

ruimte, de materialen en de projecten stimuleren de interactie en communicatie van de kinderen. (Rijn, I. van 2022)

Activiteiten worden zo nu en dan gezamenlijk uitgevoerd. Dit betekent dat het kind zich altijd onder andere kinderen bevindt, met als gevolg dat zij van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen inspireren. Tijdens deze activiteiten wordt er door de pedagogisch medewerker geobserveerd en gedocumenteerd. Hierdoor heeft de pedagogisch medewerker zicht op wat de kinderen bezighoudt en kunnen activiteiten hier op afgestemd worden. Tevens worden kinderen door de pedagogisch medewerker ondersteund. Door het aanbieden van verschillende materialen, het aankleden van de ruimte en het organiseren van leeftijdsgebonden activiteiten, worden kinderen enerzijds uitgedaagd en geïnspireerd zich verder te ontwikkelen. Anderzijds geeft de ruimte het kind een “thuis”-gevoel. Het kind voelt zich veilig en is hierdoor geneigd op ontdekking te gaan.

Duurzaam speelgoed en speelmaterialen

Bij Kinderopvang Ikke hebben we duurzaamheid hoog in het vaandel. Vandaar dat we ook graag tweedehands materialen en speelgoed inkopen. Een deel van het speelgoed bijvoorbeeld wordt tweedehands ingekocht of overgenomen van ouders van de kinderen. Via Kindplanner vragen we ouders spullen mee te nemen voor thema's en projecten of overgebleven boeken mee te nemen naar Kinderopvang Ikke. Niet alles hoeft steeds opnieuw geproduceerd te worden, dit geven we graag mee in de uitstraling naar buiten toe.

Op onze groepen willen we graag dat er een basis aanwezig is voor speelgoed en speelmaterialen. Hiervoor hebben we een basislijst speelgoed opgesteld, te vinden in ons 'inkoopbeleid'. We vinden het van belang dat kinderen met een divers aanbod in aanraking kunnen komen. Hierbij valt te denken aan:

Bouwmateriaal, puzzels, spellen, bewegingsmateriaal, zintuiglijk materiaal, fantasie materiaal, expressiemateriaal, creatief materiaal en kosteloos materiaal.

3. Observeren en documenteren

Een belangrijk onderdeel van Reggio is documentatie. Leerprocessen worden zichtbaar gemaakt en het zorgt voor uitwisseling tussen kinderen, de pedagogisch medewerkers en ouders. Dit leidt tot wederzijds leren en het verdiepen van inzichten en kennis. Op basis van deze inzichten worden nieuwe plannen gemaakt en nieuw aanbod ontwikkeld.

Pedagogisch medewerkers documenteren op verschillende manieren. Zo wordt er iedere dag een dagblad gemaakt. Per dag staat beschreven wat de kinderen hebben ondernomen. De grappige uitspraken worden beschreven, de ontwikkelingen van de kinderen worden benoemd en de interactie tussen de kinderen wordt erin beschreven. De activiteiten worden extra uitgelicht d.m.v. tekeningen en foto's. Door deze gebeurtenissen visueel te maken is er voor de ouders, collega's en de kinderen een extra impuls tot uitwisseling van informatie. De kinderen kunnen nog niet lezen, maar door middel van de foto's kunnen ook zij aan hun ouders vertellen wat zij die dag gedaan hebben. Voor ouders en collega's is door de foto's en tekeningen niet alleen het

eindresultaat van een activiteit visueel, maar ook het proces hoe het product tot stand is gekomen. Tevens kunnen de pedagogisch medewerkers, door het beeldmateriaal, reflecteren op hun werk.

Iedere dag wordt het dagblad voorzien van foto's en beschrijving opgehangen in de groep of in de hal bij de groep. Zo is zichtbaar wat de ontwikkelingen van de dag zijn geweest. Op maandagen worden foto's van de week ervoor samengevoegd tot een weekcollage. Zo blijven de processen van de week ervoor (of in sommige situaties van de weken ervoor) langer in beeld.

In de groep hangen foto's van de kinderen die bezig zijn met verschillende activiteiten. Wanneer we bijvoorbeeld met het thema 'horen' aan de gang gaan, kunnen er bijvoorbeeld foto's van de oren van de kinderen in de groep hangen. Deze foto's hangen niet alleen ter decoratie aan de muur, kinderen en ouders kunnen zo terugblikken op hun belevenissen.

Voor kinderen tot 2 jaar worden de werkjes die gemaakt worden in een project of horend bij een thema in de groep gepresenteerd met daarbij een foto van het kind. Dit kan een portretfoto zijn of een foto van het kind bezig met het maken van dit werkje.

Kinderen vanaf 2 jaar hebben een eigen vakje of schapje voorzien van een portretfoto om hun werkjes/projecten in tentoon te stellen. Doordat alle verschillende werkstukken in de groep staan krijgen de kinderen weer nieuwe inspiratie van elkaar. Kinderen mogen ook verder werken aan hun werkstuk wanneer ze deze nieuwe inspiratie hebben. Op deze manier krijgen de werkstukken meer diepgang dan wanneer ze direct mee naar huis worden genomen. Kinderen nemen vaak hun ouders mee naar hun eigen vak om trots te laten zien waar ze aan gewerkt hebben. Zo ontstaat er een dialoog tussen ouder en kind. Een andere waarneming is dat het kind respect/aandacht krijgt voor zijn kunstwerk.

4. Samen op ontdekkingsreis

In de directe omgeving van onze locaties is veel te beleven. Bijvoorbeeld in de straat, de tuin, op het marktplein, in een parkje, een veldje, een bosje. Ook kijken we graag bij elkaar op de groep, in de hal, het atelier van een andere groep, bij de BSO of de BSO bij de dagopvang.

Daarnaast maken we graag verbinding met de buurt: speeltuinen, winkels, museum, bibliotheek of het station. Door de omgeving te gebruiken, kunnen projecten rijker worden. Onze pedagogisch medewerkers hebben steeds in het achterhoofd: wat vinden we de moeite waard om aan de kinderen te laten zien? Het is één van de pedagogische taken van onze opvang: kinderen helpen hun weg te vinden in de wereld. Hiervoor is het belangrijk dat we weten wat er in de buurt allemaal aanwezig is. We willen de wereld van kinderen niet te klein maken, maar de wereld toegankelijker voor kinderen maken.

We hebben specifieke plekken waar we naartoe kunnen gaan:

Dagopvang-locaties:

Intern; stamgroepen, atelier, tuin, BSO-ruimte (bij De Beuken en De Zonnebloem)

Locatie de Zonnebloem: speelplaats school, gymzaal, bibliotheek, samenspel met de andere organisaties in de Bredeschool.

Extern; (Wijk)speeltuinen de Liguster/Sonatestraat/Jan Brinkhoffplantsoen/Seringenstraat, kinderboerderij Kobus/'t Boerke, apotheek Daniëlsplein, markt Daniëlsplein, winkels Molenweg passend bij lopende projecten en thema's in de groep, bos langs de oude-Graafseweg, Jan Brinkhofplantsoen, park Hees, circustheater stoffel, de Witte Molen,

BSO-locaties:

Tijdens de vakanties en studiedagen worden er diverse uitjes georganiseerd. Veelal met de bakfiets, een enkele keer lopend. De uitjes zijn dan naar onderstaande plekken: De uiterwaarden, museum, muziekspeeltuin, Voedselbos, het bos langs de Oude-Graafseweg, het bosje van de Baron (bij de Anac), kinderboerderij bij de Goffert, park in de Goffert, kinderboerderij bij de molen, sprokkelbos in Lent.

Een ander onderdeel hierin is: het gebruiken van talenten van elkaar. We onderzoeken de talenten van de pedagogisch medewerkers en zetten we deze in binnen ons gehele kindercentrum. Het gaat hierbij om een uitwisseling van deze talenten. Denk bijvoorbeeld aan een pedagogisch medewerker met talent voor zingen, die op een andere groep een muziekactiviteit gaat doen. Of gebruik de contacten van de pedagogisch medewerkers, zoals er bijvoorbeeld een keer gedaan is met het vragen van een imker tijdens een bijenproject.

De aard en organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de stamgroep verlaten

Bij activiteiten waarbij de kinderen de stamgroep verlaten, zal de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten worden. Zo kunnen kinderen de omgeving buiten hun eigen groepsruimte verkennen en activiteiten gaan doen zoals hierboven omschreven.

Wanneer er ook sprake is van een ontmoeting met kinderen van andere groepen spreken we van het opendeurenbeleid. Tijdens het opendeurenbeleid kan de BKR op groepsniveau tijdelijk worden losgelaten. De BKR moet op vestigingsniveau wel altijd kloppen en terug te voeren zijn naar de geldende ratio op groepsniveau. Het opendeurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Dit kan geregeld worden om buiten te zijn of in een andere (groeps-)ruimte om te spelen

Wij laten pedagogisch medewerkers niet alleen op uitstap gaan, ook niet met een klein groepje kinderen wat qua BKR zou mogen. Pedagogisch medewerkers gaan met de gehele groep kinderen, of wanneer ze met een paar kindjes een activiteit gaan doen in een andere ruimte dan de stamgroep of op uitstapje gaan, dan is dat alleen wanneer er een stagiaire mee kan gaan of een begeleidende ouder.

5. Honderd talen

De honderd talen van kinderen lopen als een rode draad door de Reggio pedagogiek. Ook in dit pedagogisch beleidsplan komt het op meerdere plekken terug.

Voor de taalontwikkeling van jonge kinderen bestaat veel belangstelling. In de alledaagse praktijk van Kinderopvang Ikke worden kinderen de hele dag ondergedompeld in een bad van taal. Maar hoe hangt deze taalontwikkeling dan samen met de honderd talen van kinderen?

De rijkdom van honderd talen

De honderd talen zijn honderd manieren van luisteren, verwonderen en liefhebben, honderd vreugden om te zingen en te begrijpen, honderd werelden om te ontdekken, honderd werelden om te verzinnen, honderd werelden om te dromen. Met voorgeprogrammeerde werkjes en lesjes komen deze talen niet tot ontwikkeling, dan wordt er tegen het kind gezegd: ik geef je de al ontdekte wereld en van de honderd pakken ze er negenennegentig af.

En als pedagogisch medewerkers geen oog hebben voor de manier waarop de kinderen de wereld onderzoeken en niet mee durven gaan in hun fantasie, zeggen ze tegen het kind dat werk en spel, realiteit en fantasie, wetenschap en verbeelding, hemel en aarde, verstand en droom dingen zijn die niet bij elkaar horen. In hun spel gebruiken kinderen honderd talen, honderd handen, honderd gedachten, honderd manieren van denken, van spelen en van spreken.

Ateliers en de natuur hebben veel mogelijkheden om ruimte te bieden aan het onderzoeken, het uitproberen van dingen en het combineren. In een rijke leeromgeving leren kinderen honderd werelden ontdekken, door te kijken en te voelen, door vanuit hun verwondering verder te gaan met het onderzoek en door de ervaringen met elkaar te delen. Kinderen wordt met materiaal aanbod (zoals verf, diverse soorten papier, kwasten, met de handen werken) gestimuleerd steeds iets nieuws uit te proberen.

Maar werken met honderd talen is meer dan materialen ontdekken en uitproberen, het gaat erom dat de kinderen samenhang kunnen ontdekken in een wereld die nieuw is voor ze. Het werken met projecten biedt daarvoor tal van mogelijkheden. Dit is beschreven in punt 1 van dit hoofdstuk 'Pedagogisch handelen'.

In de natuur

Kinderen gaan op allerlei manieren 'in gesprek' met de natuur. Ze houden een schelp tegen het oor en horen de zee ruisen. Ze zingen met de vogels en koesteren een steen. Ze fluisteren met de kabouter die in de boom wonen. Ze lachen naar de zon, roepen in de wind. Kinderen gebruiken hun zintuigen, hun motoriek, hun kennis

en hun fantasie om intense relaties met de natuur aan te gaan. Hiervoor is het van belang de natuur in te gaan, levend te leren. Zo kunnen kinderen een diepe verbondenheid ervaren met de elementen in de wereld.

Met elementaire materialen zoals hout, zand en klei kunnen kinderen honderd talen ontwikkelen. Het materiaal biedt weerstand en daagt ze uit om nieuwe dingen te bedenken en hindernissen te overwinnen. De rol van de pedagogisch medewerker is om met belangstelling toe te zien hoe de kinderen aan het werk gaan. Als ze ziet dat kinderen vastlopen in hun werk, kan ze een vraag stellen of nieuwe informatie geven op zo'n manier dat de kinderen zelf verder kunnen met hun onderzoek.

Digitale talen

Naast de natuur biedt de techniek ook honderden mogelijkheden aan kinderen om zich met de wereld te verbinden. Denk bijvoorbeeld aan het werken met een lichtbak, het lezen van digitale prentenboeken en het projecteren met beamers. Bij Kinderopvang Ikke zetten we de lichtbak, digitale prentenboeken, beamers en Ipad in op een pedagogische manier, om de honderd talen te ontwikkelen en als meerwaarde bij projecten. Deze digitale middelen worden gebruikt als inspiratiemiddel, om bij projecten, thema's en activiteiten, filmpjes, muziek en afbeeldingen te laten zien.

De Ipad wordt bij lopende projecten en thema's gebruikt als inspiratiemiddel. Er worden dan onder andere filmpjes, liedjes en plaatjes getoond aan de kinderen om tot verdieping van het project of thema te komen.

Kinderen mogen bij ons niet met een smartphone spelen op de BSO. Bij locatie het Bos staat een computer welke enkel gebruikt wordt om muziek af te spelen. We vinden dat mediagebruik zo'n vanzelfsprekend onderdeel is geworden van het alledaagse leven, dat we het alleen doelgericht aanbieden op onze locaties.

Gevoeligheid voor honderd talen ontwikkelen

We vragen van pedagogisch medewerkers een tactische houding, het aanvoelen wat op een bepaald moment belangrijk is voor een kind. Het nauwkeurig observeren hoe kinderen een relatie aangaan met hun omgeving. Pedagogisch medewerkers ontwikkelen dit in de alledaagse praktijk, ze leren aan te voelen wanneer ze iets moeten benoemen om kinderen te ondersteunen in hun onderzoek. In sommige situaties is het passender om te zwijgen en ruimte te geven aan de honderd talen. Net als bij het observeren en documenteren leren pedagogisch medewerkers kijken zonder daar direct een oordeel of waardering aan te geven.

We denken aan: dans, zang, muziek, mimiek, lichaamstaal, gebaren, spelen met geluid, toneel, poppenkast, spelen met licht, water, ijsblokjes, zand, aarde, klei, stenen, schelpen, grassen, blaadjes, vruchten, zaden, kruiden, noten, hout, houtskool, krijt, verf, potlood, inkt, stift, papier, lijm, karton, plastic, plastic met luchtbubbel, metaal, magneten, rubber, leer, kant, garen, wol, jute, katoen, linnen, velours, fluweel, knopen, kralen, klittenband, scheerschuim, pastaslierten, erwten, koffiebonen, kurk, grassen, plexiglas, glas, touw, elastiek. We denken aan: sport en spel, boomhutten, kussens, tentjes, ontmoetingen met dieren, rollen in de

wei en het gras. Boeken, speelgoed, pitten en pannen in de keuken en daar komt de gesproken taal in al z'n variaties bij. We koesteren de stem van het kind dat zegt: zeker, de honderd is er wél. (Rijn, I. van 2022)

6. Groepscommunicatie

Door steeds te benoemen wat er gebeurt en door dingen uit te leggen, geven pedagogisch medewerkers een stem aan de groep als geheel en bevorderen ze de saamhorigheid binnen de groep. In sommige situaties houden ze juist hun mond en geven de kinderen de ruimte om hun eigen stemmen te laten klinken. Ze gaan in gesprek met kinderen en luisteren naar wat de kinderen te zeggen hebben.

We werken regelmatig in kleine groepen, zo is het goed mogelijk kinderen te volgen en de ruimte te geven. Pedagogisch medewerkers zetten in de groep de toon. Door vriendelijk te praten en grapjes te maken, scheppen ze een gezellige sfeer. Bij botsingen en conflicten tussen de kinderen, worden ze niet snel boos, maar benoemen rustig wat er gebeurt.

Conflicten tussen kinderen hebben vaak hun eigen dynamiek, en kinderen hebben ook vaak hun eigen manier om het weer bij te leggen. Wel geven pedagogisch medewerkers grenzen aan en bemiddelen ze bij conflicten in de groep. Zie hiervoor ook het hoofdstuk 'Omgaan met gedrag', daar gaan we hier dieper op in.

Het geheim van een goede groep zit in de aanwezigheid van de pedagogisch medewerker, hun lichaamstaal, mimiek en gebaren, naast het praten. Door zich bescheiden op te stellen, krijgen kinderen de ruimte voor hun eigen stem, hun onderlinge communicatie.

Kinderparticipatie

Verbondenheid in de groep wordt gestimuleerd door kinderen mee te laten doen, mee te laten praten en mee te laten denken over het reilen en zeilen van de groep. Dit kan al met jonge kinderen, door ze het speelgoed mee op te laten ruimen. Kinderen horen graag bij de groep, willen graag mee doen. Het wordt hun groep als ze de kans krijgen om hun verantwoordelijkheid te nemen binnen het geheel. Dit kan op allerlei manieren: van kleine dingen tot grootse projecten (Rijn, I. van 2022, Prachtige pedagogiek blz. 162)

In een goede groep tonen de drie pedagogen tegelijkertijd hun kracht. Deze drie pedagogen zorgen samen voor een goede groep, waarin kinderen zich verbonden voelen en waar ze veel van elkaar leren.

7. Verbindingen met de buitenwereld

Ieder kind brengt een hele wereld met zich mee naar de kinderopvang. De wereld van hun thuissituatie, de cultuur waarin ze opgroeien, hun familiegeschiedenis. Van hieruit zullen ook bepaalde verwachtingen ontstaan over de opvoeding van kinderen. Vandaar dat het van belang is dat pedagogisch medewerkers verbinding zoeken met de wereld waaruit het kind voortkomt. Het hoort bij de taak van de pedagogisch medewerkers om iets van die sferen, de kleuren, de talen en de tonen in de kinderopvang mee te kunnen nemen. Natuurlijk

hebben wij onze eigen manier van werken en verwachtingen, maar dit neemt niet weg dat we verbinding creëren met de cultuur van de kinderen binnen onze kinderopvang.

Wij verwachten van onze pedagogisch medewerkers een open uitstraling, om een goede relatie op te kunnen bouwen met het kind en de mensen rondom het kind. In het algemeen hebben mensen snel de neiging een label op te plakken (bijvoorbeeld laagopgeleid-hoogopgeleid of spreekt niet goed Nederlands-sprekt goed Nederlands). Deze labels kunnen de samenwerking belemmeren. Wij willen goede kinderopvang bieden en dit start bij een juiste afstemming tussen de thuiswereld en de wereld van de kinderopvang. Een eerste moment van afstemming is bij de rondleiding en de intake. Verwachtingen over en weer worden besproken. Tijdens de eerste periode dat het kind naar de kinderopvang komt, wordt er uitgebreid tijd genomen elkaar te leren kennen.

Ouders en kinderen zullen moeten wennen aan de werkwijze van de kinderopvang. Dit is normaal en het is van belang daarover met elkaar in gesprek te blijven wanneer hier behoefte naar is. Pedagogisch medewerkers staan open om gesprekken aan te gaan met de ouders over hun verwachtingen. Deze klantvriendelijke houding hebben we hoog in het vaandel staan. Dit betekent niet: alles doen wat de ouder wil (Van Rijn 2019a). Onze opvang heeft heldere pedagogische taken voor ogen, te lezen in dit pedagogisch beleidsplan. Wij verwachten dan ook dat ouders bewust voor onze kinderopvang kiezen met de kwaliteit van onze pedagogisch medewerkers.

We zetten in op het ontwikkelen van een vertrouwensband met de ouder. Ieder kind en iedere ouder en de bijdrages van deze kinderen en ouders, zijn welkom. De informele contacten tijdens het brengen en halen vormen de bouwstenen voor een persoonlijke relatie met iedere ouder. Digitale hulpmiddelen zijn handig om ouders snel te informeren en om berichten uit te wisselen. Maar in de persoonlijke ontmoetingen leer je elkaar verstaan.

Ouderparticipatie

Ouders met kinderen hebben het vaak druk, maar voor hun kinderen hebben ze veel over. Onze pedagogisch medewerkers gaan hier creatief mee om. Het is over en weer leuk om ouders zo nu en dan te betrekken. Een ouder kan het bijvoorbeeld leuk vinden een keer een activiteit te komen doen met de kinderen, of bijvoorbeeld iets in elkaar te timmeren of de moestuin op te knappen. Beroepen en hobby's van ouders zijn een geweldige kans om de buitenwereld binnen te halen. Tijdens de diverse thema's kunnen ouders of andere familieleden uitgenodigd worden door de pedagogisch medewerkers een bijdrage te leveren. Van pedagogisch medewerkers wordt gevraagd de rol van ouders breed in te schatten, zo zullen ze steeds nieuwe mogelijkheden ontdekken.

Ouders worden bijvoorbeeld uitgenodigd om te komen voorlezen, worden soms gevraagd materialen mee te nemen van thuis, of een foto mee te nemen van het gezin van het kind. Daarnaast wordt er gemiddeld één

keer per jaar een ouderavond georganiseerd rondom een thema dat leeft. Zo hebben we een avond rondom 'gedrag van kinderen' gehad en een avond rondom 'clubjes en sporten voor kinderen'.

Wanneer er projecten leven in de groep, willen we dit graag kenbaar maken naar de ouders. Zo ontstaan er misschien vanzelf samenwerkingsverbanden en kunnen ouders met hun talenten en kennis aansluiten bij een project.

De buurt

Dicht bij huis liggen de mogelijkheden voor het oprapen. Pedagogisch medewerkers houden ogen en oren open voor wat er in de buurt georganiseerd wordt. Waar mogelijk, kan worden aangesloten. Zo doen we bijvoorbeeld jaarlijks mee aan 'Modderdag' en de 'Kinderboekenweek'. Medewerkers hebben veel talenten in huis en zullen ook weer mensen met andere talenten kennen. Het is altijd leuk om iemand 'van buiten' uit te nodigen die de kinderen iets nieuws laat zien: een danser, een kok, een beeldend kunstenaar of iemand van de bibliotheek. Wij hebben een directe samenwerking met Bibliotheek Gelderland-Zuid, waardoor er ieder jaar meerdere keren iemand van de Bibliotheek langskomt op de locaties van de dagopvang.

Via de gezinnen van de kinderen kunnen culturele tradities binnengehaald worden. Zo kan er gevraagd worden wat er gevierd wordt en kan er aandacht zijn voor de manier van vieren. De culturele rijkdom is groot en brengt kinderen in contact met de hele wereld (Rijn, I. van 2022).

Pedagogische uitgangspunten

Bij Kinderopvang Ikke staan het kind en zijn ontwikkeling centraal. Enerzijds moet het kind plezier hebben, anderzijds wordt een goede ontwikkeling gestimuleerd. Om dit beide te kunnen garanderen, handelen pedagogisch medewerkers volgens de volgende kernwaarden:

- Welbevinden en betrokkenheid
- Ruimte voor eigenheid
- Vertrouwen, respect en een positieve benadering
- Het bieden van een veilige, maar uitdagende omgeving
- Actieve pedagogisch medewerkers

Welbevinden en betrokkenheid

Mede door de Reggio-benadering wordt er op de behoeften van een kind ingespeeld. Door in te spelen op de behoeften van het kind, hebben we de grootste kans dat het kind zich veilig en prettig voelt op de groep. De betrokkenheid uit zich met name door het beschikbaar zijn als pedagogisch medewerker, een basisgevoel waarbij het kind weet dat de pedagogisch medewerker er voor hem is. Ook proberen we te bereiken dat het kind zich betrokken voelt bij de activiteiten en binnen de groep. De ontwikkeling wordt dan ook voortdurend gestimuleerd en bevorderd.

Ruimte voor eigenheid

Ontdekken, ervaren en kiezen. Dit zijn zowel kernwoorden waar Kinderopvang Ikke waarde aan hecht, als ook kernwoorden die binnen de Reggio-benadering vallen. Pedagogisch medewerkers ondersteunen het kind door het gedurende de dag van alles te laten ontdekken, ervaren en kiezen. Tevens worden kinderen gestimuleerd de talenten die het heeft te benutten, maar ook verder te ontwikkelen. Dit wordt mede gedaan door het aanbieden van passende thema's en activiteiten, verschillende spel- en knutselmaterialen en door het inrichten van de ruimte.

Vertrouwen, respect en een positieve benadering

Waar Kinderopvang Ikke tevens veel waarde aan hecht is het respect hebben voor elkaar. Een belangrijk gegeven hierin is dat de pedagogisch medewerker onderscheid maakt tussen het kind en gedrag: Er wordt niet gereageerd op het kind, maar alleen op het gedrag dat een kind kan vertonen. Bij activiteiten staat niet het eindresultaat centraal, maar het proces. Tijdens het proces worden kinderen positief benaderd, om zodoende de ontwikkeling te stimuleren. Hierdoor wordt ook het vertrouwen in het eigen kunnen bevorderd.

Het bieden van een veilige, maar uitdagende omgeving

Activiteiten worden aangeboden op basis van leeftijd, niveau, interesse en belevingswereld van het kind. De omgeving - enerzijds de ruimte waar het kind zich in bevindt en de aanwezige spel- en knutselmaterialen, anderzijds de andere kinderen en pedagogisch medewerkers - heeft hierin de belangrijkste rol. Activiteiten

vinden plaats binnen de structuur van een vast dagritme, waardoor het kind zich veilig en vertrouwd voelt bij Kinderopvang Ikke.

Actieve pedagogisch medewerkers

Pedagogisch medewerkers doen tijdens de activiteiten actief mee. Hierdoor krijgen zij, door het kijken en luisteren naar de kinderen, direct een beeld van wat de kinderen bezighoudt en wat het niveau van de kinderen is. Hierdoor is tevens de ontwikkeling van kinderen beter te volgen, waardoor activiteiten steeds passend afgestemd kunnen worden.

We hebben binnen Kinderopvang Ikke een apart protocol 'Omgaan met gedrag' ontwikkeld, waarin te lezen valt hoe we als pedagogisch medewerkers met onze kinderen omgaan. Kinderen laten natuurlijk allemaal diverse gedragingen zien en wij benaderen in dit protocol hoe we volgens de Reggio pedagogiek toenadering zoeken tot het kind.

Pedagogische doelen

J.M.A. Riksen-Walraven beschrijft in het boek “De Kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang” (2004) vier basisdoelen voor opvoedingsituaties. Deze vier basisdoelen hebben betrekking op de emotionele veiligheid, sociale vaardigheden, persoonlijke ontwikkeling en de overdracht van waarden en normen. In dit hoofdstuk leest u op welke wijze deze basisdoelen bij Kinderopvang Ikke worden nagestreefd.

Emotionele veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich bij ons “thuis” voelen. Kinderen moeten zich kunnen ontspannen, plezier maken en bovenal zichzelf kunnen zijn. Hierbij is het van belang dat een kind zich begrepen, geaccepteerd, veilig en vertrouwd voelt, waardoor niets de ontwikkeling van het kind in de weg staat.

Om dit te kunnen garanderen, wordt dit op de volgende manieren bij Kinderopvang Ikke nagestreefd:

- Iedere groep heeft haar vaste pedagogisch medewerkers;
- Een kind wordt geplaatst in en bevindt zich in een vaste stamgroep;
- Pedagogisch medewerkers bieden structuur door een vaste dagindeling aan te bieden qua eet-, slaap- en speeltijd;
- De georganiseerde thema's en activiteiten zijn leeftijdsgebonden, waardoor een kind zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen maar ook voldoende uitdaging heeft;
- De ruimte, met daarin de aanwezige spel- en knutselmaterialen, is ingericht naar leeftijd.

Eerder verlaten van de vaste stamgroep of langer blijven op de huidige stamgroep

Kinderen verblijven op basis van leeftijd in een vaste stamgroep. De leeftijd van kinderen is in principe leidend bij het plaatsen en opvangen van kinderen in een bepaalde stamgroep. Hier is echter één uitzondering op mogelijk: De ontwikkeling van het kind.

Wanneer er door zowel pedagogisch medewerkers, middels periodieke observaties, als door ouder(s) wordt geconstateerd dat het kindje voor loopt op de ontwikkeling, kan het kind eerder wennen bij en doorstromen naar de volgende stamgroep.

Omgekeerd geldt deze uitzondering ook: Indien het kind, gezien de leeftijd, zich in zoverre nog niet heeft ontwikkeld, is het mogelijk langer op de huidige stamgroep te verblijven en het wennen en doorstromen naar de volgende groep op te schuiven.

Het eerder verlaten van de stamgroep of het langer blijven op de huidige stamgroep wordt in overleg met en met toestemming van ouder(s) in de praktijk uitgevoerd. Mocht dit het plaatsen van andere kinderen hinderen of het toegestane BKR hierdoor worden overschreden, is het eerder doorstromen of langer verblijven op de stamgroep niet mogelijk.

Voor specifieke informatie zie de locatie gebonden bijlage van dit pedagogisch beleidsplan.

Sociale vaardigheden

Tegenwoordig zijn gezinnen relatief klein. Naast school is kinderopvang een plek waar kinderen hun sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Sociaal contact onderling is erg belangrijk voor kinderen, omdat ze zich naarmate ze ouder worden steeds meer gaan spiegelen aan hun leeftijdsgenoten.

Wanneer kinderen in contact komen met hun omgeving ontstaat er interactie, hierdoor ontstaan kennis en vaardigheden. De pedagogisch medewerker stimuleert vriendschap, samenwerking met het kind onderling, bewust omgaan met conflicten, samen delen en ervaren. Zie hiervoor ook de thema's 'Een rijke leeromgeving' en 'Groepscommunicatie' zoals omschreven in het hoofdstuk Reggiopedagogiek.

De rol van de pedagogisch medewerker in de interactie tussen kinderen is sturend, ondersteunend en corrigerend.

Contact leeftijdsgenootjes

Wij werken met groepen van 0-1,5 jarigen, 0-2 jarigen, 1,5-2,5 jarigen, 2-4 jarigen, 4-12 jarigen. In het contact met leeftijdsgenootjes kunnen kinderen hun sociale vaardigheden en kennis ontwikkelen. Ze zien elkaars overeenkomsten en verschillen. Juist de verschillen tussen kinderen zorgen ervoor dat ze geïnteresseerd zijn in elkaar, met elkaar in contact komen en van elkaar leren.

Contact andere leeftijden

Kinderen uit één gezin kunnen samen spelen, oudere kinderen kunnen helpen de jongeren te verzorgen (fles geven) en de jongere kinderen worden geïnspireerd door het spel van de oudere kinderen. Soms komen kindjes van de peutergroep even 'helpen' op de babydreumesgroep. Kinderen van de BSO kunnen komen helpen bij de dagopvang en de oudste peuters kunnen zo nu en dan meedoen met een BSO-activiteit.

Contact pedagogisch medewerkers

Het contact met pedagogisch medewerkers is voor kinderen anders dan het contact met hun ouders. De pedagogisch medewerkers zullen soms andere regels, normen en waarden hanteren. Ook zijn pedagogisch medewerkers zich er continu van bewust dat zij een voorbeeldfunctie voor de kinderen invullen en hun handelen is dan ook altijd pedagogisch onderlegd.

De pedagogisch medewerker streeft ernaar ieder kind evenveel aandacht te geven.

Werken in kleine groepjes

Kleine groepjes bestaan uit vier, maximaal vijf kinderen en een pedagogisch medewerker of stagiaire. De overige kinderen zijn op dat moment vrij aan het spelen. Kleine groepen zijn een goede omgeving om naar elkaar te luisteren, samen te werken en te spelen en met elkaar –met of zonder woorden- te praten over ervaringen en ideeën omdat er veel ruimte is voor de (h)erkenning van de inbreng van elk individueel kind. Ook de pedagogisch medewerkers kunnen in kleine groepjes beter naar de kinderen kijken en luisteren. Dat is

belangrijk omdat de kinderen juist in de communicatie met de andere kinderen en de volwassenen hun denken zichtbaar maken.

Soms ontstaan er spanningen, maar het is de confrontatie met andere meningen dat kinderen ontdekken dat er verschillende gezichtspunten mogelijk zijn. Door samenwerken ontdekken kinderen ook wie zij zijn, waarin ze van anderen verschillen en wat ze met elkaar delen. Daarom is de samenstelling van de groepjes belangrijk en altijd een punt van onderzoek en reflectie. De kinderen stellen in principe zelf een groepje samen, maar de pedagogisch medewerker kan andere kinderen uitnodigen als zij denken dat dit iets toevoegt. Door groepjes doelbewust samen te stellen, kunnen de kinderen ervaren dat ze allemaal verschillend zijn in wat ze wel en niet kunnen, en dat al die verschillen productief kunnen zijn.

Conflicten

Overal waar groepen mensen samen zijn kunnen conflicten voorkomen, dus ook bij kinderen. Wij zijn echter van mening dat kinderen in eerste instantie zelf moeten proberen hun conflicten op te lossen. Zodra een pedagogisch medewerker een conflict signaleert, zal hij in eerste instantie observeren hoe de betrokken kinderen hiermee omgaan en welke oplossing zij zoeken. Dit om assertiviteit, zelfstandigheid en creativiteit bij de kinderen te stimuleren.

Zodra een conflict echter uit de hand dreigt te lopen, zal de pedagogisch medewerker beide partijen ondersteunen hen te helpen zoeken naar een oplossing.

Wanneer kinderen elkaar tijdens een conflict pijn doen, wordt er ten alle tijde ingegrepen. Het gaat er dan niet altijd om wie de schuldige is, maar dat de kinderen begrijpen waarom ze elkaar niet pijn mogen doen en in het vervolg een andere manier weten hoe zij de situatie kunnen oplossen. De pedagogisch medewerker laat hen hiervoor een oplossing zien en ervaren.

Wij-gevoel

Alle kinderen zijn onderdeel van een groep. Door gezamenlijk te eten, activiteiten te ondernemen en sfeer te creëren, ontstaat er een 'wij gevoel'. We vinden het belangrijk dat ieder kind zich geaccepteerd en betrokken voelt in de groep. Rituelen en vieringen, te denken aan verjaardagen, kerst- of Sinterklaasvieringen zullen het wij-gevoel versterken.

Kinderen hebben echter wel de mogelijkheid hun eigen gang te gaan, ondanks dat zij onderdeel van een groep zijn.

Verschillende soorten spel

Spel is *het* middel om in contact te komen met anderen, zowel voor volwassenen als kinderen. Het stimuleert de sociale vaardigheden op alle gebieden.

Receptief spel

Bij receptief spel neemt een kind informatie vanuit de buitenwereld op en verwerkt dat in zijn spel. Kinderen leren hierbij informatie verwerken. Voorbeelden van receptief spel die de pedagogisch medewerkers aanbieden zijn o.a.: een verhaal voorlezen, een poppenkastspel opvoeren, luisteren met kinderen naar muziek, spelletjes spelen, gezamenlijk kijken naar foto's en schilderijen en het kijken van kleine filmpjes en digitale prentenboeken die passen bij het project. Na dit soort spelen is het belangrijk dat het kind de gelegenheid krijgt tot verwerking in de vorm van praten, bewegen of beeldend bezig zijn.

Symbolisch spel

Symbolisch spel wordt meestal opgevat als de meest ontplooide spelcategorie. Er wordt een doen-alsof-werkelijkheid gecreëerd. In de doen-alsof-werkelijkheid staat een voorwerp of handeling symbool voor iets anders. Dit spel is o.a. belangrijk voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Zowel positieve als negatieve ervaringen kunnen verwerkt worden, want in het symbolisch spel bepaalt het kind zijn eigen regels. Om het symbolische spel te stimuleren hebben de groepen bij Kinderopvang Ikke onder andere een huishoek met een keukentje en tafels en stoelen. Er zijn verkleedkleden en poppen aanwezig en kinderen worden regelmatig geschminkt in de gewenste persoon of dier die in een verhaal of fantasie van een kind voorkomt.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen in kleine groepjes of soms alleen, ook aan de slag kunnen met symbolisch spel. Met de aanwezigheid van playmobil, duplo, little people en klorifil, worden binnen of buiten deze mogelijkheden geschept. Met huisjes, poppetjes, boerderijen, boomhutten en dergelijke kunnen kinderen vrij-uit spelen en hebben ze de mogelijkheid alledaagse situaties na te spelen en/of hun fantasie de vrije loop te laten.

Constructie spel

Bij constructiespel, waar het bouwen van torens, duplohuizen, hutten e.d. bekende voorbeelden van zijn, komt de ontwikkeling tot uitdrukking van de vaardigheid om iets doelgericht en planmatig te benaderen. Bij Kinderopvang Ikke is er zowel binnen als buiten veel mogelijkheid tot constructiespel. Binnen zijn er blokken in alle vormen en maten aanwezig. Kinderen kunnen experimenteren met karton, kokers, magneet bouwstukken en duplo. Buiten kunnen ze met zand spelen, onder de bomen en struiken ravotten en hutten ontdekken, er worden vogelnestjes gemaakt, konijnenholen gegraven etc.

Groepsspel

Spel in deze vorm heeft voornamelijk een sociale functie. De kinderen leren om te gaan met verlies, op hun beurt te wachten, zich aan afspraken houden en in zeer lichte vorm de competitie aan te gaan. Er wordt een basis gelegd voor het leren van begrippen als eerlijkheid en rechtvaardigheid.

De pedagogisch medewerkers ondersteunen kinderen in de interactie tussen hen onderling en de pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen in het oplossen van conflicten.

Bewegingsspel

Het bewegingsspel biedt de pedagogisch medewerker om verschillende redenen aan. Door te bewegen ontwikkelen kinderen hun kracht en motorische vaardigheid en leren ze de wereld om zich heen kennen. In de ontdekkingstuin zijn veel attributen aanwezig die uitlokken tot bewegingsspel, zoals fietsen, steppen, klimheuvel met autobanden, grasheuvels om af te rollen, ballen, etc. Ook binnen worden er bewegingsactiviteiten georganiseerd. Zo dansen de kinderen vaak op muziek en worden er gymnastiek oefeningen op matten of met hoepels gedaan. Het bewegingsspel kan ook tot doel hebben om kinderen hun (overtollige) energie te ontladen, of het sociale aspect kan worden benadrukt.

Spel voor taalontwikkeling

Het spelen met taal is een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van de communicatievaardigheden van het kind. Door middel van taal kan het kind zichzelf duidelijker uitdrukken en ook beter begrijpen wat anderen willen. Bij Kinderopvang Ikke vertelt de pedagogisch medewerker in ieder geval de handeling die hij uitvoert, die betrekking heeft op het kind. De hele dag wordt er dus gecommuniceerd. Maar behalve met gesprekken, kan er ook spelenderwijs geoefend worden met taal. Zo worden er dagelijks liedjes gezongen en verhalen verteld passend bij het thema of project. Daarnaast hebben we de dagelijkse liedjes zoals 'Goedemorgen' en een liedjesmandje met liedjeskaarten waar de kinderen bij kring- en tafelmomenten een liedje uit mogen kiezen.

Niet-Nederlandse kinderen leren vaak twee talen; thuis de moedertaal en bij de kinderopvang de Nederlandse taal. Dit hoeft geen probleem te zijn, als de pedagogisch medewerkers het kind helpen en aanmoedigen veel en gevarieerd te praten.

Een ander belangrijk onderdeel is voorlezen. Bij Kinderopvang Ikke hebben we op alle locaties een voorleescoördinator. Zij werkt met het voorleesbeleid dat we in een apart protocol hebben opgenomen. Hierin staat het voorleesplan, waarin alles rondom het werken met boeken en taal beschreven staat. Naast het regelmatig voorlezen door de pedagogisch medewerkers, wordt er bijvoorbeeld eens in de zoveel tijd een voorleesmoment door de bibliotheek ingepland, wordt er meegedaan met de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen, hebben we een leesloffertje dat om de beurt met een kindje mee naar huis gaat, wordt er een minibieb gerealiseerd en werken we met digitale prentenboeken via beveiligde websites als Bereslim en Boekstart.

Ruimte om niks te doen

Kinderopvang Ikke is van mening dat het niet nodig is de kinderen continue bezig te houden. Even 'niks' doen is essentieel voor de ontwikkeling van de kinderen. Juist op die momenten wordt de creativiteit van de kinderen gestimuleerd. Het zijn dus geen verveelmomenten, ze worden ook wel overbruggingsperiodes genoemd of broeiperiodes; het is juist de periode dat kinderen nog niet weten wat ze gaan doen en open gaan staan voor inspiratie.

Het is dus de kunst om als pedagogisch medewerker een goed evenwicht te vinden in het aanbieden van uitdagende activiteiten, ruimte voor invulling van eigen (fantasie)spel en ruimte om even niks te doen. Goed kijken en luisteren naar de kinderen is hierbij essentieel.

Persoonlijke ontwikkeling

Kinderopvang Ikke hecht er veel waarde aan dat ieder kind zijn eigen identiteit kan ontwikkelen. Elk kind is uniek en moet vrij zijn om zijn eigen keuzes te kunnen maken. We stimuleren een kind zijn/haar zelfstandigheid, zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen. Zo is hij in staat allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderde omstandigheden.

Recht op eigen ontwikkeling

Geen kind is hetzelfde. Ieder heeft zijn eigen karakter, temperament, mogelijkheden, kwaliteiten en valkuilen. Wij willen ieder kind de kans bieden zijn eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. Ook mag iedereen zich ontwikkelen in zijn eigen tempo. Niet ieder kind is namelijk met dezelfde ontwikkeling bezig. Besteedt de een extra aandacht aan zijn of haar taalontwikkeling, kan het zijn dat de ander zich voornamelijk bezig houdt met de motorische ontwikkeling. Niet elk kind loopt dus synchroon.

De pedagogisch medewerkers proberen een zo breed mogelijk aanbod van activiteiten aan te bieden, waar alle kinderen in worden uitgedaagd en zichzelf kunnen ontplooiën. Wij denken hierbij aan de ontwikkeling van de creativiteit, motoriek, zelfstandigheid, taal en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

In de keuze voor ons observatiemodel hebben we hier ook rekening mee gehouden. Wij willen observeren hoe het met het welzijn van het kind is en kiezen er daarom bewust voor niet te werken met afstreeplijsten wat een kind wel of niet kan. We werken bij Kinderopvang Ikke met observatiemethode WIS. Voor een uitleg over deze observatiemethode, zie het hoofdstuk 'de ontwikkeling van kinderen en signaleren'.

Reggio

In onze werkwijze worden wij geïnspireerd door de visie van Reggio, wat in onze ogen perfect aansluit op de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Volgens deze visie is ieder kind nieuwsgierig naar de wereld om hen heen. Men vertrouwt erop dat kinderen alles in huis hebben om zichzelf en de wereld te leren kennen. Dit houdt niet in dat een kind alles al kan, maar wel dat het alles in huis heeft om zichzelf en die wereld te leren kennen. Een krachtig, competent kind dat uitgedaagd wordt te leren.

Het kind heeft meer dan honderd talen om zichzelf te uiten. Deze worden onder andere gebruikt voor het uiten van emoties, communiceren met elkaar en het oplossen van problemen. Kinderen laten dit zien in dans, muziek, drama, gebaren, klanken, taal en creatieve uitingen. Deze talen zorgen er elk voor dat het kind tot bloei kan komen.

Kinderen zijn de inspiratiebron voor pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers observeren waar kinderen zich mee bezig houden en hieruit volgen thema's en bijhorende activiteiten. Ze hebben echter zelf de keuze om mee te doen aan deze activiteiten of om hun tijd anders in te vullen. Wanneer een kind bijvoorbeeld behoefte heeft aan rust, dan mag hij ook alleen kijken naar de activiteit, of zichzelf even terugtrekken in een van de themahoeken.

Aangezien de ruimte in verschillende themahoeken is ingedeeld en de spelmaterialen daardoor een vaste plek hebben, kunnen de kinderen zelfstandig spelen. Zij kunnen zo met hun eigen persoonlijke interesses aan de gang.

In het aparte hoofdstuk over de visie van Reggio kunt u nog meer achtergrondinformatie vinden over deze werkwijze.

Kijken en luisteren

De kennis over de kinderen wordt in de omgang met de kinderen zelf opgebouwd. Impliciet, maar wel bewust, vraagt de pedagogisch medewerker steeds aan de kinderen: wie ben jij, wat houd je bezig, hoe kan ik jou helpen dit uit te drukken en je daarin te verdiepen? Dagelijks worden observaties vastgelegd d.m.v. aantekeningen over wat kinderen zeggen en doen en hoe ze samenwerken. Er wordt altijd gericht gekeken en geluisterd aan de hand van een concrete vraag. Bijvoorbeeld: 'hoe beweeg je je hand', 'waar kijk je graag naar' of 'welk speelgoed pak je vaak'. Het kijken en luisteren is een subjectieve manier van observeren, waarin ieder kind gezien wordt.

In de groep gaan we een gezamenlijke ontdekkingsreis aan. Bijvoorbeeld in de babygroep: baby's ervaren veel prikkels. Ze zien, horen en voelen de dingen en de anderen in de groep. De baby gaat op onderzoek uit: waar is dat geluid, wat is daar te zien? Wat gebeurt er als ik iets oppak, daar tegenaan rol, zwaai naar dat kindje? Voor zulke belangrijke ontdekkingen is allereerst een vriendelijke en veilige omgeving nodig, waarin kinderen op onderzoek uit durven gaan. En hiervoor hebben ze de vier thema's, die in het hoofdstuk 'pedagogisch handelen' beschreven staan nodig: werken in projecten, een rijke leeromgeving, observeren en documenteren en samen op ontdekkingsreis¹.

Leeftijdsgebonden activiteiten aanbod

Leeftijd heeft vaak een grote invloed op de interesses en mogelijkheden van een kind. Wij zien dat terug in onze observaties die wij maken wanneer de kinderen spelen. Hoe ouder het kind is, des te meer hij meestal zelfstandig of in kleine subgroepjes iets wilt ondernemen, zijn spel uitdiept en meer uitdaging zoekt.

¹ Rijn, I. van (2022) *Prachtige pedagogiek Nederland: Bohn Stafleu van Loghum*

Doordat we werken in horizontale groepen, is het aanbieden van leeftijdsgebonden activiteiten makkelijker. Kinderen op de peutergroep spelen bijvoorbeeld onder begeleiding van een pedagogisch medewerker met kralen. Dit zou niet mogelijk zijn als er ook baby's over de grond kruipen.

Zelfstandigheid

Zoals pedagoge Maria Montessori zei: 'Een kind wil zelfstandig zijn. Het vraagt de opvoeder: leer het mij zelf te doen.' Het geeft hem zelfvertrouwen en ontwikkelt creativiteit wanneer zelf iets lukt. Kinderen mogen veel uitproberen. Pedagogisch medewerkers zullen kinderen ook vrij laten in hun spel en niet altijd in de directe omgeving (binnen 5 meter) te vinden zijn. Kinderen moeten het gevoel krijgen ook iets op eigen initiatief te kunnen ondernemen. Daar sluiten de thema hoeken prima op aan. Wel houden pedagogisch medewerkers ten alle tijden het overzicht, zodat ze kunnen ingrijpen indien nodig.

Belangrijk vinden wij het om als pedagogisch medewerkers vertrouwen te hebben in de kinderen die hun grenzen verleggen in het zelfstandig worden. Wij complimenteren ze veel wanneer er weer iets nieuws is gelukt en vangen ze op wanneer iets is mislukt. Om ze vervolgens weer te stimuleren het opnieuw te proberen. Zelfstandig worden kinderen op alle vlakken. Zo gaan kinderen van een flesje, via de tuitbeker naar een open beker. Kinderen leren klimmen, helpen met huishoudelijke klusjes, zich aankleden etc.

Overdracht waarden en normen

Elke omgeving heeft een eigen soort cultuur. Het belangrijkste begrip wat er binnen de cultuur van Kinderopvang Ikke heerst is 'respect'. Respect is een allesomvattend begrip die we hier nooit compleet zullen kunnen omschrijven. We zullen ons in dit hoofdstuk focussen op de hoofdlijnen van wat wij onder respect vinden vallen en de regels die daarbij horen.

Respect voor elkaar

Wij gaan uit van het volgende:

- Iedereen is anders en dit is een positief gegeven. Niemand wordt buitengesloten, gediscrimineerd of gepest door geloofsovertuiging, afkomst, uiterlijke kenmerken, geslacht of leeftijd.
- We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten
- We nemen elkaar serieus. We mogen grapjes maken, maar dit gaat niet ten kosten van een ander.
- Iedereen heeft zijn eigen persoonlijk ruimte. Niet elk kind vindt het fijn continue aangeraakt te worden
- We doen een ander geen pijn. Dit betekent dat we geen fysiek en verbaal geweld gebruiken.

Respect voor zichzelf

Een kind wordt bij Kinderopvang Ikke gestimuleerd zijn eigen gedachten en gevoelens te uiten. Iedereen heeft zijn eigen persoonlijke grenzen en angsten. Niemand zal bij ons gedwongen worden iets te doen wat tegen zijn gevoel/wil ingaat.

Respect voor de natuur

Met het thema natuurbeleving zijn we vaak in de natuur te vinden. Dit vergt duidelijke afspraken: We bewonderen dieren en planten voornamelijk met onze ogen en zodra we ze vastpakken, doen we dit subtiel en met beleid. We maken dieren en planten niet opzettelijk kapot.

Respect voor materialen

- Materialen worden niet opzettelijk kapot gemaakt.
- Indien mogelijk hergebruiken we (knutsel)materialen.
- We maken voornamelijk gebruik van kosteloos materiaal.
- We doen duurzame aankopen op het gebied van speelgoed en boeken.
- De materialen worden opgeruimd op de daarvoor bestemde plaats.

Voorbeeldfunctie van pedagogisch medewerkers

Door de waarden en normen als pedagogisch medewerker zelf uit te dragen en consequent toe te passen, nemen kinderen deze ook over. De regels qua respect die voor kinderen gelden, gelden ook voor pedagogisch medewerkers.

Anti discriminatiecode

Een gelijke behandeling voor iedereen! Een kinderopvang waar iedereen zich welkom en veilig voelt, ongeacht aanwezige verschillen tussen volwassenen en kinderen. Wij maken geen onderscheid naar etnische achtergrond, sekse, seksuele voorkeur, godsdienst, etc. Verschillende culturen zijn een verrijking van de Nederlandse cultuur.

Randvoorwaarden en middelen

Openingstijden dagopvang

Kinderopvang Ikke is geopend van 07.30 tot 18.00.

Verlengde opvang is ook mogelijk, zowel in de ochtend als in de avond: 07.00-07.30 en 18.00-18.30.

Dagritme

Er is voor de kinderen en pedagogisch medewerkers een dagritme met structuur. Er zijn daarom vaste haal- en brengtijden, regelmatige voeding, verschonen, speelmomenten en slaaptijden. Op de babygroep volgen we het ritme van iedere baby, op de dreumes- en peutergroep hanteren we het volgende ritme:

- 7.30 - 9.00 Brengmoment; overdracht met ouders
Vrij spel
- 9.00 Kringmoment; dit wordt ingevuld met yoga, liedjes zingen, spelletjes, voorlezen of verjaardag
- 9.30 - 10.00 Tafelmoment 1; fruit eten
- 10.00 Verschonen/toiletronde
- 10.30 Activiteit 1; dit wordt ingevuld met knutselen, koken, buitenspelen, projecten enz
Kinderen naar bed wanneer zij nog twee keer slapen
- 11.30 - 12.00 Tafelmoment 2; brood eten
- 12.00 Verschonen/toiletronde, aansluitend kinderen naar bed
- 13.00 Haal/Brengmoment; overdracht met ouders/kinderen met halve dag opvang
- 13.30 Activiteit 2; dit wordt ingevuld met knutselen, koken, buitenspelen, projecten enz
- 14.30 Kinderen uit bed. Verschonen/toiletronde
Kinderen groenten eten en naar bed wanneer zij nog twee keer slapen
- 15.00 - 15.30 Tafelmoment 3; rauwe groenten eten
- 15.30 Activiteit 3; dit wordt ingevuld met knutselen, koken, voorlezen, buitenspelen, projecten enz
- 16.30 Laatste moment verschonen/toiletronde
- 17.00 Soepstengel
- 17.00 - 18.00 Ophaalmoment

Het dagritme zit vol met structuren en rituelen. Tijdens dit dagritme maken we bijvoorbeeld gebruik van liedjes zoals het goedemorgenliedje, fruitliedje en opruimliedje. Alle pedagogisch medewerkers gebruiken dezelfde structuren en rituelen, zodat kinderen hierin veiligheid en duidelijkheid ervaren.

We hebben nog meer vaste rituelen die op speciale momenten ingezet worden: Een nieuw kind/pedagogisch medewerker wordt altijd voorgesteld aan de groep en kinderen die weg gaan krijgen een afscheidsfeestje. Een verjaardag van een kind of pedagogisch medewerker wordt altijd feestelijk gevierd, zodat iedereen weet dat het een bijzondere dag is.

Beroepskracht-kindratio (afgekort BKR)

Per locatie zijn de groeps groottes verschillend. We houden bij al onze locaties eenzelfde BKR aan, gebaseerd op de landelijke richtlijnen. Deze richtlijnen zijn afhankelijk van de leeftijden waarop de groep is ingedeeld.

Groep 0-2 jarigen

In de categorie van 0 tot 2 jaar mag 1 pedagogisch medewerker tot en met 4 kinderen opvangen. Er wordt een correctie toegepast omdat de groep 0-jarigen bevat en de berekende zwaarte ($Z = 1,167$ naar boven afgerond 2) hoger is dan het aantal benodigde pedagogisch medewerkers zonder correctie voor zwaarte (1). Daarom is het aantal pedagogisch medewerkers bij bijvoorbeeld 3 baby's en 1 dreumes verhoogd naar 2 pedagogisch medewerkers.

- 1-4 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 5-8 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers
- 9-12 kinderen: 3 pedagogisch medewerkers

Groep 2-4 jarigen

- 1-8 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 9-16 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers

Groep 0-1 jarigen

- 1-3 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 4-6 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers
- 6-9 kinderen: 3 pedagogisch medewerkers

Groep 1-2 jarigen

- 1-5 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 6-10 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers
- 11-15 kinderen: 3 pedagogisch medewerkers

Groep 2-3 jarigen

- 1-8 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 9-16 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers

Groep 3-4 jaar

- 1-8 kinderen: 1 pedagogisch medewerker

BSO-locaties

- 1-11 kinderen: 1 pedagogisch medewerker
- 12-22 kinderen: 2 pedagogisch medewerkers
- 22-33 kinderen: 3 pedagogisch medewerkers
- 34-44 kinderen: 4 pedagogisch medewerkers

Wanneer er pedagogisch medewerkers ziek zijn of er is een noodsituatie, vallen we indien mogelijk terug op het BKR van 1-12 kinderen. Dit alleen wanneer de leeftijd van de kinderen (7+) en het aantal dit toelaat. In het vorige hoofdstuk kunt u lezen hoe we de emotionele veiligheid, waaronder het verblijven onder leeftijdsgenoten, waarborgen.

Daarnaast worden de pedagogisch medewerkers waar mogelijk ondersteund door één of twee stagiaires per locatie. Een stagiaire wordt niet mee gerekend in de personeelsbezetting en zal daardoor boventallig werkzaam zijn op de groep.

Bij aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag kan maximaal 3 uur worden afgeweken van de vereiste BKR. Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet.

Per locatie wordt dit inzichtelijk gemaakt door het personeelsrooster. Hierbij wordt uitgegaan van een afwijking van maximaal 1,5 uur tussen de middag bij inzet van 3 pedagogisch medewerkers, en een afwijking van maximaal 1 uur bij inzet van 2 pedagogisch medewerkers. Daarnaast wordt er dan in het begin van de ochtend en het eind van de middag 3 kwartier bij 3 pedagogisch medewerkers en 1 uur bij 2 pedagogisch medewerkers afgeweken. Dit personeelsrooster zit in de groepsklapper en is op aanvraag in te zien voor de ouders van de locatie.

Dagopvang:

We wijken niet af tussen 9.00 en 12.45 uur en tussen 14.15-17.00 uur. We kunnen wel afwijken tussen 12.45-14.15 (1,5 uur), tussen 8.15 en 9.00 uur (3 kwartier) en tussen 17.15 en 18.00 uur (3 kwartier).

De gangbare personeelsdiensten zijn bij inzet van twee leidsters: 7.30-17.30 uur en 8.00-18.00 uur

Bij inzet van drie leidsters: 7.30-17.30 uur, 8.00-18.00 uur en 8.30-17.00 uur.

Wanneer er op een locatie maar één pedagogisch medewerker werkzaam is (met het oog op het BKR), wordt deze ondersteund door een stagiaire om het 4-ogen principe intact te houden. Hierover kunt u in het hoofdstuk 'Kwaliteitszorg' meer lezen. Indien er geen stagiaire aanwezig is, biedt de leidinggevende of een pedagogisch coach ondersteuning aan de pedagogisch medewerker.

Tijdens de afwijktijden dagelijks rondom de drie-uursregeling worden de groepsactiviteiten rustig gehouden. Door overdracht weten de leidsters wat de behoeftes en eventuele aandachtspunten van de kinderen zijn. De

leidsters kennen de kinderen en werken volgens dit pedagogisch beleidsplan, waarin de behoeftes van de kinderen altijd voorop staan.

BSO:

Er wordt een onderscheid gemaakt in verschillende soorten opvang bij de BSO:

- De standaard opvang tijdens schooldagen: Opvang vanaf het moment dat school uit is tot 18:00u.
- Opvang in vakanties en op studiedagen: Kinderen worden opgevangen vanaf 8:00u tot 18:00u.

Op standaard schooldagen kan het voorkomen dat er bij het ophaalmoment van de kinderen afgeweken wordt van het BKR. Pedagogisch medewerkers worden hoofdzakelijk ingepland tot 17:30u en tot 18:00u. Bij uitzondering staat een pedagogisch medewerker tot 17:00u ingepland. Daar het kind aantal tussen 17:00u en 17:30u zakt, is dit het enige moment waar er van het BKR afgeweken wordt.

In vakanties en op studiedagen duurt een dag bij de BSO 10 uur, van 8:00u tot 18:00u. De afwijking in het BKR is op dergelijke dagen dan ook anders ingedeeld, omdat de pedagogisch medewerkers per persoon 30 minuten pauze houden. In vakanties wordt er regelmatig een extra pedagogisch medewerker ingezet, met name als er uitstapjes gepland staan. De indeling is, zonder deze extra pedagogisch medewerker meegeteld, als volgt en is tevens inzichtelijk op het personeelsrooster:

De tijden waarop wij afwijken in de ochtend is van 08.00 uur tot 09.00 uur. Er start een pedagogisch medewerker om 08.00 uur, de tweede pedagogisch medewerker start om 08.30 en indien nodig start de derde pedagogisch medewerker om 09.00 uur. In de middag wijken wij af vanaf 12.00 uur tot 13.30 uur. De pedagogisch medewerkers nemen dan onderling 30 minuten pauze. Eind van de middag is het laatste moment dat wij afwijken vanaf 17.00 tot 18.00 uur. Vanaf 17.00 uur gaat er een pedagogisch medewerker naar huis, de tweede vertrekt om 17.30 uur.

Indien ouders vragen of opmerkingen hebben, kan er gemaild worden met Chantal de Waard. Tevens zijn de roosters per locatie inzichtelijk. Deze kunnen ook digitaal worden opgevraagd bij Chantal de Waard.

Opvangvormen BSO

Opvang bij de BSO is mogelijk in verschillende vormen:

- 51 weken: Kinderen verblijven het gehele jaar bij ons, inclusief alle vakanties;
- 48 weken: Kinderen worden gedurende 48 weken per jaar opgevangen: 40 schoolweken + 8 weken schoolvakantie;
- 40 weken: Opvang vindt alleen plaats in de schoolweken, exclusief de vakanties;
- 11 weken: Kinderen zijn enkel aanwezig in de schoolvakanties.

Samenvoegen van locaties BSO

Het kan voor komen dat kinderen van verschillende locaties samengevoegd worden. Dit gebeurt in schoolvakanties, maar ook op studiedagen en op rustige reguliere opvangdagen. Op deze manier wordt er voor gezorgd dat een grotere groep gecreëerd wordt en een kind niet “alleen” opgevangen wordt.

In de algemene voorwaarden die de ouders bij plaatsing van hun kind ontvangen, staat het samenvoegen opgenomen. Indien er nieuwe kinderen starten, wordt de ouder hier, voor aanvang van de opvang, over geïnformeerd. Ouders zijn op deze manier geïnformeerd en geven dus akkoord tot het samenvoegen van groepen.

Bij het samen voegen van locaties, wordt er bij het inplannen van personeel rekening gehouden met welke pedagogisch medewerkers er op de groep werkzaam zijn. In de regel is er minimaal één pedagogisch medewerker per locatie werkzaam, zodat kinderen een bekend en vast gezicht zien. Hier wordt enkel van afgeweken indien er op basis van BKR een pedagogisch medewerker niet nodig is of wanneer een pedagogisch medewerker door ziekte of verlof niet beschikbaar is.

Ophalen en overdracht van school naar BSO

Kinderen die bij onze BSO-locaties verblijven, worden opgehaald door de pedagogisch medewerkers. Wij vangen kinderen op van basisschool de Lanteerne, Michiel de Ruyter en De Zonnewende.

Wanneer kinderen op school worden opgehaald, is dit tevens het moment dat er eventuele bijzonderheden of gebeurtenissen door de docent aan de pedagogisch medewerker overgedragen kunnen worden.

Een specifiekere beschrijving, per locatie, vindt u in de desbetreffende bijlage.

Verticale opvang bij dagopvang

Op al onze dagopvanglocaties werken we met horizontale groepen. Passend bij onze opvang en bij onze Reggio-visie.

Helaas hebben ook wij te maken met personeelstekorten en zijn wij genoodzaakt op een aantal momenten de opvang anders te regelen. Wij zullen te allen tijden in eerste instantie vervanging regelen bij personeelstekort, zodat de groepen zoveel mogelijk horizontaal gedraaid kunnen blijven worden.

Wanneer dit niet mogelijk is, stappen we over op het aanbieden van verticale opvang. In de praktijk houdt dit in dat kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar bij elkaar opgevangen mogen worden. Zo zullen de huidige baby-, dreumes- en peutergroepen op die momenten groepen worden met kinderen van 0-4 jaar. Wij prefereren het open houden van de groepen op deze manier wanneer mogelijk, boven het sluiten van de groep bij een horizontale bezetting.

Wanneer we werken met verticale groepen, houden we hier net als bij horizontale groepen, het BKR in acht. Tevens trachten we een bekende pedagogisch medewerker bij de kinderen in te plannen.

Spelregels extra opvang en ruildagen

Voor aanvang zijn er opvangdagen afgestemd en contractueel vastgelegd. Desalniettemin realiseren we ons dat het mogelijk is dat hier een keer incidenteel van moet worden afgeweken. Het is daarom mogelijk om bij ons extra opvang af te nemen of om een keertje van opvangdag te ruilen. Om dit in goede banen te leiden hanteren we hiervoor een aantal spelregels.

Er gelden twee verschillende regelingen:

1. Eén voor iedereen die bij ons opvang afneemt (inclusief flexibele opvang)
2. Een extra compensatieregeling voor ouders die contractueel vastgelegd opvang afnemen op (een aantal) feest- en sluitingsdagen.

Een verdere uitleg is te vinden in Kindplanner.

Wendagen dagopvang

Alhoewel er tegenwoordig veel gebruik wordt gemaakt van de kinderopvang, blijft de eerste dag(en) voor iedere ouder en kind een ingrijpende gebeurtenis. Waarschijnlijk zal het kind voor het eerst sinds de geboorte aan een nieuwe leefomgeving en personen moeten wennen die het kind nog niet kent. Om het kind zich veilig en welkom te laten voelen bij Kinderopvang Ikke, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen, hanteren wij een wenperiode van plusminus 1 week. Het wennen wordt zorgvuldig opgebouwd.

- De eerste keer is het zowel voor de ouder als pedagogisch medewerkers prettig als het kind om 9:00u gebracht wordt. Op deze manier wordt de ochtendspits vermeden en kan er ruim de tijd worden genomen voor de overdracht. Uw kind wordt blootgesteld aan ontzettend veel nieuwe prikkels en dit is vrij vermoeiend. U haalt uw kind de eerste keer dan ook alweer om 12:00u op.
- Afhankelijk van de eerste keer, wordt het kind de tweede keer in principe om 15:00u opgehaald. Dit gebeurt echter alleen wanneer zowel de pedagogisch medewerkers als ouders het gevoel hebben dat het kind dit al aankan.

Wij vinden het wennen een erg belangrijk onderdeel van de start van een kind op Kinderopvang Ikke.

Wendagen zijn belangrijk voor:

- Het opbouwen van een hechtingsband tussen kind en pedagogisch medewerker.
- Het vertrouwd raken van ouders met de nieuwe situatie en het ontwikkelen van een vertrouwensrelatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers.
- Het op elkaar afstemmen van voedingsschema's, slaapritme en pedagogische aanpak thuis en op het kinderdagverblijf.
- Het vertrouwd raken van het kind met een nieuwe omgeving.

De wenperiode zal voor kinderen die al wat ouder zijn over het algemeen langer duren dan bij jonge baby's. Voor baby's is 1-2 weken meestal voldoende, voor oudere kinderen kan men het beste van 3-4 weken uitgaan. Vaak is de startdatum dan al gepasseerd en wordt er in de 3^e en 4^e week met ouders afgestemd wat prettige breng- en haaltijden zijn.

Graag ontvangen wij een geboortekaartje als aankondiging van de komst van uw kindje op de groep. De planner neemt plusminus 4-6 weken voor de start van de opvang contact op met de ouder(s), om de intake en wendagen af te spreken.

- De wenperiode neemt meestal één week in beslag.
- De 1e dag zijn de wentijden van 09.00 tot 12.00 uur.
- De 2e dag zijn de wentijden van 09.00 tot 15.00 uur.

Indien deze week goed is verlopen zal de 2e week de opvang voortgaan zoals afgesproken. Als dit niet het geval is schuift het geheel een week op. Meestal lukt het wennen op deze manier prima.

Wanneer het kind en ouders een prettige wenperiode hebben doorgemaakt volgt er een observatie van het kind en worden de wenperiode en eerste indruk van de ouders geëvalueerd. Deze basis is de start voor een goede opvang van het kind en een voorspoedige samenwerking tussen ouders en Kinderopvang Ikke.

In het hoofdstuk 'Afstemming thuis en kinderopvang' zullen wij nog nader op het wennen ingaan.

Wennen op de vervolggroep

Wanneer een kind doorschuift naar een andere groep, ontvangt de ouder een overdrachtsboekje. In dit boekje worden de wenmomenten doorgegeven, wordt gecommuniceerd hoe de kennismaking met de mentor verloopt en staat verdere praktische informatie over de groep.

Wendagen BSO

Wij bieden de mogelijkheid een kind twee keer kosteloos te laten wennen. De wendagen worden ingepland met de planner. Bij voorkeur vinden wendagen plaats op dagen dat het kind standaard opgevangen gaat worden. Zodoende leert hij de groep kennen waar opvang plaats vindt. Nieuwe kinderen hebben de locatie vaak al gezien, daar wij ouders adviseren het kind mee te nemen bij de rondleiding. Op dat moment krijgt het kind ook een eerste indruk van zowel de locatie als de pedagogisch medewerker(s).

Wanneer kinderen komen wennen laten we aan ouders de keuze of zij bij de opvang willen zijn voor de eerste keer, bijvoorbeeld om te kijken hoe het ophalen en de opvang in zijn werk gaat. Ouders staan op het schoolplein op de afgesproken plaats en lopen of fietsen mee naar de BSO. Er is met ouders de afspraak dat zij, indien aanwezigheid op de eerste dag niet mogelijk is, in ieder geval beschikbaar blijven om het kind, indien nodig, eerder op te halen.

Op wendagen doet het kind mee met georganiseerde activiteiten. Zodoende maakt het kind kennis met het reilen en zeilen op de BSO. Tijdens een eerste dag vragen we meestal een kind dat al langer op de groep verblijft om het nieuwe kind rond te leiden. Zo hebben nieuwe kinderen direct aanspraak. Ook wordt hij in de groep voorgesteld tijdens kringgesprekken of het eetmoment.

In de beginperiode kunnen alle kinderen rekenen op extra aandacht en ondersteuning van de pedagogisch medewerker om zo snel mogelijk vertrouwd te raken met de nieuwe omgeving en de andere kinderen in de groep. Met wensen van ouders wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Bij voorkeur worden eventuele wensen direct met de pedagogisch medewerkers besproken.

Personeel en eigen kinderen

Binnen Kinderopvang Ikke werken meerdere pedagogisch medewerkers met kinderen. Deze kinderen mogen niet opgevangen worden op de locatie waar de pedagogisch medewerker werkt, zowel op het KDV als de BSO.

Afstemming thuis en kinderopvang

Ouders moeten er rekening mee houden dat zij, of eventueel familie of kennissen, beschikbaar zijn in de eerste periode. Wanneer het kind erg overstuur is, veel huilt of wanneer de pedagogisch medewerker niet in staat is het kind te troosten moet deze opgehaald kunnen worden. In zo'n geval heeft het kind een vertrouwd persoon nodig en acht Kinderopvang Ikke het verstandig dat het kind direct opgehaald wordt.

Om goed op het dagritme en de gewoontes van het kind aan te kunnen sluiten is het van belang dat het gedrag van het kind bekend is bij de pedagogisch medewerkers. Continuïteit geeft een kind veiligheid. In de overdrachten zal hier al mondeling over gepraat worden, maar om het overzichtelijk te houden, gebruiken wij bij kinderen tot de leeftijd van 1 jaar ook een 'heen en weer' babyboekje. De volgende dingen komen daarin aan de orde:

- Soort voeding en voedingstijden
- Slaapritme en/of slaapritueel (lees: speen, knuffels, tijd van inslapen)
- Ontlasting
- Troosten
- Speelgedrag en ontwikkelingen
- Humeur van het kind
- Verdere bijzonderheden

Verwachtingen over en weer

Wanneer uw kindje komt wennen, is het prettig een aantal verwachtingen over en weer duidelijk te hebben:

1. we volgen voor baby's tot ongeveer 8-10 maanden (afhankelijk van de ontwikkeling van het kind) het ritme van thuis. Vervolgens proberen we het kind mee te laten stromen in het dagritme, om het kindje te laten wennen aan het dagritme van de groep. Wanneer het kind de dreumesleeftijd (vanaf 12 maanden) bereikt, zal het kindje meegaan in het dagritme. Deze is te lezen in de bijlage van de locatie, horende bij dit pedagogisch beleidsplan: pedagogisch beleidsplan bijlage De Dennen/De Beuken/De Zonnebloem.

2. alle jonge kinderen huilen zo nu en dan. Wij laten een kindje niet langdurig huilen in een bedje, we kijken iedere 10 minuten hoe het met het kindje gaat en wanneer het kind na ongeveer 10 minuten flink (overstuur) blijft huilen, zullen we het kindje uit bed halen. Zowel voor het kindje zelf, als voor de andere kinderen willen we een rustige sfeer op de slaapkamer en bij de buitenbedjes behouden. Het kan voorkomen dat een kind zo nu en dan huildagen heeft, maar wanneer dit structureel aan de orde is en het kind niet tot slapen komt, zal het protocol 'huilbaby' uitgevoerd gaan worden.

Wanneer er met het wennen al gemerkt wordt dat een kind alleen maar huilt, zal de wenperiode langer plaatsvinden. Wanneer er geen verbetering wordt opgemerkt, zal er verzocht worden aan ouders de start bij onze opvang uit te stellen.

Wanneer een kind na een goede periode van bijvoorbeeld een paar maanden, in een huilperiode raakt, zullen we hierover ook in overleg gaan met de ouders. Wanneer nodig, starten we het protocol 'huilbaby', bij wat oudere kinderen maken we een plan van aanpak. Wanneer na een periode van twee maanden blijkt dat er geen verbetering wordt opgemerkt, dus dat het kind op slaapmomenten/speelmomenten, of één van beiden zeer regelmatig huilt/krijst (bij ieder slaapmoment meer dan 15 minuten onafgebroken/ tijdens speelmoment ieder uur minimaal 20 minuten), zal verzocht worden aan ouders te stoppen met de opvang. Dit omdat we de zorg hebben over een volledige groep kinderen en we het welzijn van alle kinderen in de gaten moeten kunnen houden. We hebben niet de mogelijkheid langdurig extra zorg te geven aan één van de kinderen van de groep.

3. Bij Kinderopvang Ikke hebben we geen mogelijkheid kinderen in slaap te wiegen. We kunnen wel even aanwezig blijven bij het kindje, het kindje tot rust brengen, maar we kunnen het kindje niet in een draagzak of op de arm in slaap wiegen. Bij een kind dat overstuur is, bieden we natuurlijk nabijheid en zullen we het kindje oppakken/bij ons dragen om troost te bieden. Het is belangrijk dat kinderen die bij ons naar de opvang komen, gewend zijn zelfstandig in slaap te kunnen vallen.

4. Een kindje moet uit een flesje kunnen drinken. We bieden de gelegenheid om ouders hun kindje borstvoeding te komen geven.

5. Wij bieden geen veganistische voeding aan en werken niet volgens de Rapley-methode. Wij werken volgens ons voedingsbeleid, te vinden in het aparte protocol 'voedingsbeleid'.

Kwaliteitszorg

Opleidingseisen pedagogisch medewerkers

Dagopvang

Het gros van de pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Ikke heeft een pedagogische opleiding gevolgd, waarbij minimaal MBO PW niveau 3 met succes is afgerond. Tevens zijn er pedagogisch medewerkers aanwezig welke een pedagogische opleiding op HBO-niveau hebben afgerond.

Dit betekent echter niet dat er mensen met een andere opleiding of achtergrond buitengesloten worden. Indien mensen met een andere opleiding solliciteren, wordt eerst de CAO van de kinderopvang geraadpleegd om te controleren of de sollicitant(e) bekwaam is met werken in de kinderopvang.

BSO

Pedagogisch medewerkers van de BSO hebben een breed scala aan opleidingsachtergronden. Denk hierbij aan een pedagogische opleiding (minimaal MBO SPW niveau 3), een kunst- of cultureel gerelateerde (CMV), een “groene” opleiding (Groene Lyceum Yuverta) of een docentenopleiding (PABO). Deze hebben echter allen één overeenkomst: de opleidingen zijn of pedagogisch onderlegd, of pedagogisch medewerkers hebben een affiniteit met kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Deze mix aan opleidingsachtergronden zorgt er voor dat uiteenlopende activiteiten worden georganiseerd. Kinderen krijgen ervaring met en kennis van verschillende ontwikkelingsgebieden. Indien mensen met een andere opleiding solliciteren, raadplegen wij eerst de CAO van de kinderopvang om te controleren of de sollicitant(e) bekwaam is met werken in de buitenschoolse opvang.

VOG en EHBO

Daarnaast beschikt al het personeel van Kinderopvang Ikke, inclusief stagiaires en vrijwilligers, over een door de Wet Kinderopvang verplichte VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) en zijn zij ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang én gekoppeld aan onze opvang.

Dagelijks is er, per locatie, minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig die o.a. de cursussen (kinder)EHBO, BHV en oefening t.b.v. brandveiligheid gevolgd heeft en over de bijbehorende certificaten beschikt.

BOL/BBL- studenten

BOL-studenten

Omdat wij voornamelijk met BOL-studenten werken, hebben we ervoor gekozen het protocol BPV-opleidingsplan te schrijven waarin alles terugkomt rondom het werken met deze stagiaires.

Taken

Stagiaires mogen:

- De eerste twee weken observeren. Kennis maken met collegae, kinderen en ouders. De stagiair hangt een kennismakingsformulier met foto op de deur van de groep waar zij stage loopt.
- Vanaf week twee mogen stagiaires onder toezicht van hun begeleider kinderen verschonen, kinderen naar bed brengen, helpen bij de fruit- en broodmaaltijd, helpen bij het voorbereiden en uitvoeren van activiteiten.
- Afhankelijk van de kwaliteiten en vaardigheden van de stagiair beslist de stagebegeleider vanaf welk moment de stagiair bij bovenstaande taken geen directe toezicht meer nodig heeft. Gemiddeld genomen is dit vanaf 6 weken stage. Ten alle tijden is er wel een collega op de groep aanwezig die de stagiair op afstand observeert en indien nodig kan ingrijpen.
- Wanneer de stagiair taken kan uitvoeren met begeleiding op afstand, verwachten wij langzaamaan meer initiatief. Zo kan zij bijv. de kring af en toe leiden, zelfstandig een activiteit voorbereiden en op eigen initiatief met de kinderen gaan opruimen.
- Op inschatting van de stagebegeleider doet de stagiair samen met de stagebegeleider ouderoverdrachten. De stagebegeleider beoordeelt vanaf welk moment een stagiair dit zelfstandig kan met begeleiding op afstand. Afhankelijk van het leerjaar en niveau opleiding. Leerjaar 1 en 2 altijd onder begeleiding. Wanneer een stagiaire dit goed kan, mag de stagiaire dit zelfstandig doen (houdt wel enigszins toezicht)

Begeleiding BOL-studenten

De BOL-studenten worden begeleid door de pedagogisch medewerkers met extra taken, voor een verdere uitleg, zie het BPV-opleidingsplan.

BBL-studenten

De kwaliteit van de pedagogisch medewerkers is één van de belangrijkste pijlers voor goede kinderopvang. Volgens de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen moet een houder het kindercentrum 'zodanig van zowel kwalitatief als kwantitatief personeel voorzien dat dit redelijkerwijs leidt tot verantwoorde kinderopvang'. Hiervoor zijn nadere eisen gesteld aan zowel de beroepskwalificatie (diploma's) van pedagogisch medewerkers als aan het aantal pedagogisch medewerkers (pedagogisch medewerker - kindratio). Binnen de regelgeving wordt voor de beroepskwalificatie van de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch medewerkers in opleiding verwezen naar de CAO Kinderopvang. In deze CAO worden verschillende soorten ongekwalificeerde pedagogisch medewerkers onderscheiden, met eigen definities en voorwaarden voor formatieve inzet.

Wij werken alleen met BBL-studenten die de opleiding pedagogisch werk volgen. Wanneer wij een BBL-er inzetten als formatieve pedagogisch medewerker, hanteren wij hiervoor de CAO. De BBL-er moet op de hoogte zijn van het veiligheids-, gezondheids- en pedagogisch beleid.

Een pedagogisch medewerker in opleiding is een pedagogisch medewerker die de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) volgt en beschikt over een arbeidsovereenkomst. Afhankelijk van de competenties van de leerling kan de houder de leerling formatief (als pedagogisch medewerker) inzetten. De formatieve inzetbaarheid is oplopend van 0 tot 100% in de eerste twee fasen. Dit wordt vastgesteld en schriftelijk vastgelegd door de werkgever, op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider. De opleidingsfasen zijn bij een normatieve opleidingsduur van drie jaar conform de leerjaren. Bij een andere opleidingsduur wordt de fase en de ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding. De werkgever die vaststelt en bepaald is de leidinggevende van de locatie.

Oplopende inzet

De BBL-leerling krijgt naarmate de opleiding vordert meer verantwoordelijkheden. Een formatieve inzet van 50% kan bijvoorbeeld zijn: de leerling wordt de helft van uren van de beroepspraktijkvorming als op een pedagogisch medewerker volledige groep gezet, of de leerling wordt volledig als pedagogisch medewerker op de helft van het aantal kinderen behorende bij de leeftijdsgroep ingezet.

De mate van formatieve inzet is op basis van informatie van zowel de opleidings- als de praktijkbegeleider. De opleiding geeft informatie over de fase waarin de leerling zit en hoe de voortgang is. Zijn alle toetsen gehaald, of is er juist een achterstand? De praktijkbegeleider geeft informatie over de voortgang in de praktijk. Kan de BBL-leerling de gegeven verantwoordelijkheden aan, zijn er knelpunten of moeilijkheden of gaat het boven verwachting?

Op grond van de Regeling Wet kinderopvang geldt dat maximaal een deel, thans zijnde een derde (33%), van het totaal minimaal aantal op een locatie in te zetten pedagogisch medewerkers mag bestaan uit pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, student-werknemers en stagiaires. De 33% regeling geldt niet voor pedagogisch medewerkers die al gekwalificeerd zijn. In de praktijk kiezen we er bij Kinderopvang Ikke voor om per opvanggroep maximaal 1 BBL-er in te zetten. Dit geldt zo voor alle locaties, met uitzondering van KDV De Zonnebloem. Daar zetten we maximaal 1 BBL-er in voor de gehele locatie (de twee groepen KDV).

Meer inzetbaarheid

Soms zijn er redenen om de pedagogisch medewerker in opleiding meer of sneller formatief in te zetten. De leerling kan eerder praktijkervaring hebben opgedaan of kan de opdrachten en de toetsen sneller maken dan gemiddeld. De werkgever kan dan besluiten om op basis van deze (aantoonbare) informatie de mate van formatieve inzetbaarheid uit te breiden. Let op: elke wijziging in de mate van inzetbaarheid moet opnieuw

worden vastgesteld, op basis van toetsbare informatie vanuit de opleiding en de praktijk. Voor verdere uitleg verwijzen wij naar de CAO Kinderopvang. Wij hanteren deze richtlijnen.

Vrijwilligers

Wanneer bij ons een vrijwilliger zal komen ondersteunen, hanteren wij de denklijn Personenregister Kinderopvang².

Wanneer de vrijwilliger langer dan een maand structureel bij ons vrijwilligerswerk komt doen, verlangen wij een VOG en koppeling personenregister. Ook in de gevallen wanneer er sprake is van structurele aanwezigheid langer dan tien dagen, verlangen wij de VOG en koppeling in het personenregister.

Wanneer een vrijwilliger korter dan een maand vrijwilligerswerk komt doen en zonder structureel karakter, zal er geen VOG en koppeling aangevraagd hoeven te worden. De vrijwilliger zal in dit geval geen verantwoordelijkheid over de kinderen dragen en op alle momenten aanwezig zijn gezamenlijk met een vaste pedagogisch medewerker.

Bevorderen deskundigheid pedagogisch medewerkers

Per locatie is een leidinggevende aanwezig. Deze stuurt de pedagogisch medewerkers aan en geeft waar nodig tips en nieuwe inzichten. Iedere nieuwe pedagogisch medewerker krijgt na 6 weken een evaluatiegesprek en tussentijdse gesprekken wanneer nodig. Daarnaast heeft iedere pedagogisch medewerker 1 keer per jaar een talentgesprek en 1 keer een jaargesprek. Enerzijds wordt de kwaliteit van handelen besproken, anderzijds worden de kennis en vaardigheden gepeild en waar nodig worden leerdoelen opgesteld, besproken hoe het werken verbeterd/op niveau kan komen.

Jaarlijks zijn er gemiddeld 6 beleidsvergaderingen waarin onze beleidsstukken/protocollen besproken en geëvalueerd worden met de pedagogisch medewerkers.

Er worden cursussen en workshops ingeboekt, afgestemd op de behoeftes van de pedagogisch medewerkers. EHBO en BHV cursussen worden standaard ingepland, workshop kindermishandeling wordt gemiddeld 1 keer per 5 jaar ingepland.

Tevens vinden er regelmatig groepsbijeenkomsten plaats waarin wordt besproken wat de te organiseren thema's en activiteiten voor een bepaalde periode zullen zijn.

Alle pedagogisch medewerkers krijgen vanaf 2024 een basistraining Reggio, in de afgelopen tijd is al een groep pedagogisch medewerkers gestart met de basistraining Reggio gegeven door bureau Viermin in samenwerking met Stefanie, onze pedagogisch medewerker differentiatie 1 met verdieping in de reggiovisie. Zij

² Denklijn personenregister kinderopvang. (2020, 18 december). Rijksoverheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/11/28/facsheet-personenregister-kinderopvang>

hebben allen een certificaat behaald. Wij willen al onze pedagogisch medewerkers opleiden tot reggiopedagogisch medewerkers.

Alle pedagogisch medewerkers krijgen in de teamoverleggen uitleg over Reggio, de pedagogisch medewerker differentiatie 1 geeft de pedagogisch medewerkers ondersteuning in het zich eigen maken van de Reggiovisie. Vanaf 2024 zullen we werken met een pedagogisch coach gericht op de Reggiopedagogiek. Verdere uitleg hierover is te lezen in ons 'coachplan'.

Inspectie Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen

Jaarlijks worden locaties van Kinderopvang Ikke geïnspecteerd door de GGD. Deze inspectie heeft betrekking op de volgende zaken:

- Personeelsbezetting (met het oog op het pedagogisch medewerker/kind-ratio)
- Groepsgrootte
- Het pedagogisch beleid
- Werkwijze van personeel
- Veiligheid en gezondheid
- De ruimte en inrichting
- Oudercommissie, inspraak en klachtenafhandeling
- Personeelsgegevens: VOG, diploma en contract

Bevindingen worden uitgewerkt in een rapport en zijn inzichtelijk voor ouders. Deze zijn op te vragen bij de beleidsmedewerker Katelijne voor dagopvang (katelijne@kinderopvangikke.nl) en bij leidinggevende Chantal de Waard voor de BSO (chantal.bso@kinderopvangikke.nl). Bob Maassen stuurt de inspectierapporten door naar de OC en is verantwoordelijk voor de plaatsing op onze website.

Veiligheid en gezondheid

Omgeving

Wij besteden veel aandacht aan de omgeving waarin we kinderen opvangen. Deze zijn schoon en opgeruimd en er wordt continu geventileerd. Naast schoonmaaktaken van pedagogisch medewerkers is ter ondersteuning wekelijks een huishoudelijk pedagogisch medewerker aanwezig op locaties De Beuken en De Dennen. Op locatie de Zonnebloem komt deze twee keer per maand.

Risico-inventarisatie

We werken volgens de risico-inventarisatie van de GGD, een methode die het mogelijk maakt de gezondheid en veiligheid gestructureerd toe te passen. Onze beleidsmedewerker Katelijne van Alem heeft het beleidsstuk gezondheid en veiligheid geschreven.

De risico-inventarisatie wordt jaarlijks door pedagogisch medewerkers uitgevoerd en verwerkt in het opgestelde beleidsstuk gezondheid en veiligheid door de leidinggevende. De leidinggevende stuurt het aangepaste stuk aan Katelijne, zij neemt het beleid gezondheid en veiligheid door en zorgt voor de definitieve versie.

Hierbij worden de grootste risico's uitgesloten. Degene die onmogelijk zijn uit te sluiten, worden keer op keer onder de aandacht bij pedagogisch medewerkers gebracht, om extra voorzichtigheid en aandacht hierop te blijven vestigen en te zorgen dat zij adequaat met risico's omgaan.

De nieuwe/aangepaste risico's worden in het beleid gezondheid en veiligheid opgenomen. Dit wordt jaarlijks in een beleidsvergadering, terug te vinden in de vergaderstructuur, met alle pedagogisch medewerkers besproken. Stagiaires en nieuwe pedagogisch medewerkers dienen dit beleidsstuk te bestuderen voor deze vergadering. Nieuwe pedagogisch medewerkers zullen bij aanvang dienstverband het beleid gezondheid en veiligheid toegestuurd krijgen, om deze door te nemen.

Risicovol spelen

Het is niet mogelijk om activiteiten geheel risicoloos te laten verlopen. Wij vinden echter ook niet dat dit ons streven hoort te zijn. Een kind leert met vallen en opstaan. Het zorgt ervoor dat zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid geleidelijk aan worden vergroot. Daarbij hebben wij natuurlijk wel zoveel mogelijk grote en middelgrote risico's weggenomen. Zonder enig risico leert een kind geen grenzen te herkennen en te hanteren. Kinderen mogen dus bijvoorbeeld met hout spelen of fietsen in het tuintje. Het is echter wel zo dat de pedagogisch medewerkers zich continue bewust zijn van de gevaren en hier adequaat op weten te reageren. We letten goed op veiligheid van kinderen zelf en van kinderen in de directe omgeving. De pedagogisch medewerker mag regels aanscherpen als een situatie hierom vraagt. Dit gebeurt in overleg met de leidinggevende, zodat er duidelijkheid blijft bestaan over na te streven regels.

Protocollen

Aan het veiligheid- en gezondheidsbeleid zijn verschillende protocollen gekoppeld. Dit beleid wordt meerdere malen per jaar via een vaste vergaderstructuur van pedagogisch medewerkers besproken, waarbij ook o.a. de volgende protocollen worden behandeld en waar mogelijk aangescherpt als een situaties hier om vraagt:

- Kindermishandeling
- Medisch handelen
- Ontruimingsprotocol
- Personeelsbeleid
- Zieke kinderen
- Wespen- en bijensteken
- Gevaarlijke planten

- Bijprotocol
- Protocol huilbaby's
- Protocol sterfgeval

Slapen

Bij Kinderopvang Ikke is er op alle locaties van de dagopvang naast elke groepsruimte een aparte slaapkamer. Bij de slaaptijden passen we het slaapritme aan van thuis. Is uw kind gewend om met een speciale knuffel of fopspeen te slapen, dan is het verstandig deze mee te geven voor op de opvang.

Buitenbedjes

Op locaties De Dennen en De Beuken slapen kinderen buiten en wordt er gewerkt met buitenbedjes. Deze buitenbedjes worden onderhouden volgens de manier dat Saaxumhuizen, de verhuurder, voorschrijft:

- De matrassen zijn voorzien van een matrasbeschermer
- De matrassen worden binnen bewaard wanneer ze niet gebruikt worden
- Voordat er gebruik gemaakt wordt van de buitenbedjes, wordt de binnenkant gedroogd met een handdoek
- Het buitenbed wordt niet gebruikt wanneer er beschadiging is aan het horrengaas.

Bij verschillende weersomstandigheden zullen wij het volgende beleid navolgen:

- Bij harde regen en wind, en (gevoels)temperatuur onder de 0°C maken we geen gebruik van de bedjes.
- Wanneer we als volwassenen in de zomer de koelte binnen opzoeken zullen we de kinderen ook binnen laten slapen.
- Bij lichte vrieskou krijgen de kinderen het volgende aan: een muts, kleding, een dikke slaapzak, een fleecedeken bij kinderen onder 1 jaar.
- Een winterjas voor kinderen van 1 jaar en ouder, een dekbed.
- Bij mindere kou van 10° C zullen de kinderen hetzelfde aankrijgen maar zonder thermo-deken.
- Bij +/- 15° C krijgen de kinderen een dun mutsje op, een slaapzak aan met een dekentje.
- Bij +/- 20° C dragen de kinderen een tricot met lange mouwen/ een pyjama, een dunne slaapzak en een deken.
- Bij 25° C of warmer dragen de kinderen een rompertje en/of een tricot/pyjama. Ze slapen onder een laken. Bij warm weer staat het dak van het buitenbedje op de stand van de windhaken zetten. Het dak staat nooit helemaal open.

De bedjes staan altijd bij het raam/deur van de groep zodat er ten alle tijden toezicht is op de kinderen die buiten liggen. Het raam/deur staat minimaal op een kier, zodat men ze altijd kan horen.

Bevorderen veiligheid en minimaliseren risico's

We leggen een baby nooit op de buik te slapen

Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer, bij een huilbaby aanzienlijk meer.

Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn. We vragen de ouders in zo'n geval om een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen en we bergen een kopie op in het dossier.

We wijzen ouders die zonder medische reden buikligging wensen, nadrukkelijk op de preventieadviezen. Deze preventieadviezen kan men raadplegen op o.a. de website veiligheid.nl. Willen zij desondanks dat hun baby in buikhouding slaapt (soms hebben zij hun kind daar al aan gewend), en wil onze organisatie dat aanvaarden, dan wordt deze opdracht schriftelijk vastgelegd, met redenen omkleed, en door de eindverantwoordelijke ouders ondertekend.

Kiest een ouder wordende baby, die gezond is, in goede conditie en motorisch zo ontwikkeld dat vlot om en om draaien geen probleem is, regelmatig zelf voor op de buik slapen, dan is vasthouden aan steeds terugleggen op de rug niet zinvol. De baby steeds terugdraaien zal dan telkens de slaap verstoren. Gemiddeld zijn baby's met vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe. Wanneer de PM deze ontwikkeling bij het kind constateert wordt dit met de ouders besproken. In veel gevallen zal het kind deze ontwikkeling thuis ook doormaken. Wanneer er afspraken worden gemaakt over het omdraaien van het kind worden deze afspraken vastgelegd in het kinddossier.

We voorkomen dat een baby te warm ligt

De factor warmtestuwing speelt een waarneembaar risico onder de baby's. Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm. Meestal hoeft de verwarming in de slaapruijnte niet aan. Een baby waarvan de voetjes prettig aanvoelen (lauw) heeft het niet te koud.

- We leggen een baby bij voorkeur te slapen in een slaapzak of we maken het bedje laag op met een goed ingestopt laken en dekentje. We gebruiken voor de baby's nooit een dekbedje. Ook geen losliggende dekbedhoes met een dekentje erin. We laten een baby nooit met een bedekt hoofd slapen.
- In geval van hoge temperaturen (hoger dan 25 graden in bv. de zomer) wordt er toezicht gehouden bij de slapende kinderen.

We zorgen voor veiligheid in het bed

Buiten het feit dat de bedjes aan de veiligheidseisen voldoen (ventilatie, afstand tussen de spijlen) zorgen we ook voor voldoende veiligheid in het bedje.

- De matrassen zijn stevig, we gebruiken geen kussens, geen zachte hoofd en zijwandbeschermer, geen dekbedje, geen plastic zeiltje, geen muziekdoosjes, geen tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje. Ouders die het kind willen laten slapen met een doek, spuugdoekje of knuffel gemaakt van een lap of spuugdoekje geven hiervoor een schriftelijke verklaring af.
- We wassen de lakens wekelijks, de slaapzakjes maandelijks, we keren wekelijks de matrassen en we wassen maandelijks de matrashoezen en wekelijks worden de bedjes uitgesopt.
- Kinderen worden niet vastgebonden in bed maar kunnen op verzoek van de ouders (vragen tijdens de intake) wel extra toegedekt worden met een dun, stevig ingestopt, lakentje.
- Baby's die zich kunnen optrekken tot staan, worden zoveel mogelijk in het onderste bedje te slapen gelegd.
- Alle sieraden behalve oorbellen worden voor het slapen uit gedaan. Wanneer een ouder/verzorger het sieraad om wil laten houden tijdens het slapen, kan hier een toestemmingsformulier voor getekend worden.

We houden voldoende toezicht

De pedagogisch medewerker gebruikt bij de slapende kinderen de babyfoon en checkt elke 10 minuten de slapende kinderen. Bij kinderen die slapen op de buik of met een spuugdoekje is dit elke 5 minuten.

Nieuwkomers en jonge baby's houden we zoveel mogelijk extra in het oog. Er zijn sterke aanwijzingen dat veranderingen in omstandigheden en routine bij (jonge) baby's stress en slaapverstoring veroorzaken. De situatie binnen Kinderopvang Ikke verschilt in vrijwel alle opzichten van die in het ouderlijk huis. Het is daarom verstandig om voorafgaand aan de plaatsing de baby enkele malen te laten wennen met een slaaperiode. Telkens als we een kindje naar bed brengen kijken we even in de andere bedjes.

We zorgen voor een gezond binnen klimaat

Het is van groot belang dat kinderen verblijven in ruimten met een gezond binnenmilieu. Een gezond binnenmilieu betekent dat de lucht schoon en fris is en weinig stofdeeltjes en micro-organismen bevat. Ook de temperatuur en de vochtigheid van de lucht mogen niet te laag of te hoog zijn. De slaapkamers worden continu geventileerd en een aantal maal per dag gelucht. In de slaapkamers komt (tijdens het slapen) veel vocht vrij waardoor condens kan optreden. Dit maakt groei van huisstofmijten, schimmels en bacteriën gemakkelijker. Naast het ventileren en luchten zorgen we er tevens voor dat de slaapkamers goed schoon gemaakt worden en de temperatuur goed is (17° C).

Bijzondere omstandigheden

Kinderen met luchtweginfectie

Kinderen met een ernstige luchtweginfectie worden tijdens het slapen elke 5 minuten gecontroleerd. Wanneer het kind benauwd klinkt of een onrustige ademhaling heeft overlegt de pedagogisch medewerker met de leidinggevende welke maatregel er genomen wordt. Bij twijfel wordt er altijd contact opgenomen met de ouders.

Kinderen die medicijnen gebruiken

Wanneer kinderen medicijnen gebruiken hebben de ouders hiervoor de overeenkomst gebruik geneesmiddelen afgegeven. De pedagogisch medewerker leest de beschrijving van de medicijnen goed door. Wanneer als bijverschijnsel slaperigheid wordt genoemd wordt het kind op de groep, onder toezicht van de pedagogisch medewerker, te slapen gelegd.

Rust en regelmaat

De baby/dreumesgroep

Voor de babygroep is het slapen een belangrijk moment van de dag. Door slapen en rusten krijgt het kind de mogelijkheid om opgedane ervaringen te verwerken. Het doet nieuwe energie op om de wereld verder te ontdekken. Uitgangspunten bij het slapen en rusten zijn:

- Het slapen en rusten gaat in overleg met ouders;
- de pedagogisch medewerker observeert wanneer het kind aan slaap toe is, zij voorkomt dat het kind overprikkeld of te moe wordt;
- het slapen en rusten wordt aangekondigd aan het kind;
- het kind wordt nooit gedwongen om te gaan slapen of om in bed te gaan liggen terwijl er geen behoefte aan slaap of rust is;
- de plaats waar kinderen slapen is voor kinderen een veilige plek met zo nodig een eigen knuffel en speen;
- de pedagogisch medewerker hanteert een duidelijk, herkenbaar ritueel;
- de slaapruiimte wordt nooit gebruikt als afzonderingsplek.

Om de overgang van actief bezig zijn naar slapen op een natuurlijke wijze te laten verlopen, maakt de pedagogisch medewerker gebruik van het volgende ritueel:

- de pedagogisch medewerker benoemt naar het kind dat het naar bed gaat;
- voor het naar bed gaan wordt het kind verschoond aan de verschoontafel;
- tijdens het verschoonen wordt er zachte rustige muziek of een speeldoosje aangezet of wordt er een slaaplidje gezongen;
- de pedagogisch medewerker doet zo nodig de slaapzak aan;
- de pedagogisch medewerker pakt zo nodig een speen (om in te slapen) of knuffel;
- de pedagogisch medewerker brengt het kind naar bed;
- de pedagogisch medewerker zegt welterusten en tot straks

Tijdens de handelingen benoemt de pedagogisch medewerker wat ze doet en hoe het kind op haar of de handelingen reageert, met een rustige stem.

De peutergroep

Ook voor de peutergroep is het slapen en rusten belangrijk moment van de dag. Door slapen en rusten krijgt het kind de mogelijkheid om opgedane ervaringen te verwerken. Het doet nieuwe energie op om de wereld verder te ontdekken.

Uitgangspunten bij het slapen en rusten zijn:

- het slapen van de kinderen vindt tussen de middag plaats;
- de pedagogisch medewerker observeert wanneer het kind aan slaap toe is, zij voorkomt dat het kind overprikkeld of te moe wordt;
- indien nodig krijgt het kind de mogelijkheid om op een ander tijdstip te slapen;
- het slapen en rusten wordt aangekondigd aan het kind;
- het kind wordt nooit gedwongen om te gaan slapen of om in bed te gaan liggen terwijl er geen behoefte aan slaap of rust is;
- de plaats waar kinderen slapen is voor kinderen een veilige plek met zonnig een eigen knuffel en speen;
- de pedagogisch medewerker hanteert een duidelijk, herkenbaar ritueel;
- de slaapruijnte wordt nooit gebruikt als afzonderingsplek in het geval van straffen.

Om de overgang van actief bezig zijn naar slapen op een natuurlijke wijze te laten verlopen, maakt de pedagogisch medewerker gebruik van het volgende ritueel:

- na het eten vertelt de pedagogisch medewerker dat de kinderen gaan slapen;
- de pedagogisch medewerker verschoont de jongste kinderen één voor één;
- de grotere kinderen gaan plassen en zich uitkleden;
- de pedagogisch medewerker brengt de kinderen naar bed;
- de pedagogisch medewerker geeft aan ieder kind persoonlijk zonnig een knuffel en een speen, of laat de kinderen die opblijven de knuffels en spenen uitdelen;
- de pedagogisch medewerker leest in de slaapruijnte eventueel een kort verhaal voor;
- de pedagogisch medewerker wenst ieder kind persoonlijk welterusten.

Tijdens de handelingen benoemt de pedagogisch medewerker wat ze doet en hoe het kind op haar of de handelingen reageert, met een rustige stem.

BSO

Wanneer kinderen op de BSO verblijven, krijgen zij de gelegenheid te rusten wanneer hier behoefte aan is. Er wordt een rustig plekje voor het kind gezocht. Het kind kan bijvoorbeeld even liggen op de bank, maar ook een moment krijgen om rustig te lezen of te tekenen.

Het verlaten van de groep van de BSO

Aan de hand van het formulier “Zelfstandigheid- en toestemmingsverklaring” kunnen ouders aangeven in hoeverre zij kind(eren) zelfstandig laten spelen. Dit betekent onder andere dat een kind zelfstandig, dus zonder directe toezicht of begeleiding van een pedagogisch medewerker, de groep mag verlaten. Er wordt hierin onderscheidt gemaakt in verschillende ruimtes, waarvoor de ouders apart toestemming verlenen. Het kind meldt zich bij de pedagogisch medewerker(s), alvorens zij de groep verlaat. Zodoende weet de pedagogisch medewerker exact waar het kind verblijft en kan dit, indien nodig, op de daglijst genoteerd worden.

Zindelijk worden

Zoals bij alle ontwikkelingen die een kind meemaakt, zal hij ook op zijn eigen tempo zindelijk worden. Pas wanneer zij interesse tonen voor een potje of de wc, zullen de pedagogisch medewerkers hierop inspelen. Een kind kan bovendien pas rond zijn tweede levensjaar zijn sluitspier beheersen. Vanaf de peuterleeftijd gaan de kinderen op vaste momenten mee naar de wc, zodat ze zien dat dit normaal is.

Het kan zijn dat kinderen op de kinderopvang er langer over doen om zindelijk te worden dan thuis. Door alle afleidingen die het kind heeft op de groep kan het zijn dat kinderen de signalen die ze doorkrijgen voor hun behoeften te laat pas opmerken, of negeren. Extra schone kleding is dan ook zeker nodig in deze tijd.

Wanneer de peuter meerdere keren in zijn/haar broek heeft geplast, zullen we een luier aan doen. Dan is het verstandig de volgende keer dat de peuter komt, weer opnieuw te starten met oefenen.

We vinden het erg belangrijk dat er een goed overleg plaats vindt rondom de zindelijkheidstraining, zodat we op één lijn kunnen zitten met de ouders. We willen zo min mogelijk dwang uitoefenen, geen punt maken van een ongelukje of een terugval. De relatief vaste tijden dat alle grote kinderen naar het toilet gaan dragen ook bij aan het droog blijven en dat het plassen en poepen als iets normaal wordt gezien. Soms kan het geven van een sticker stimulerend werken. We gaan er vanuit dat zindelijk worden een rijpingsproces is dat niet versneld kan worden met een beloningssysteem. We passen daarom een beloningssysteem met gebruik van stickers niet standaard toe. Het is prettig als zindelijk worden niet plaats vindt in een voor het kind te drukke periode; bijvoorbeeld in de tijd rond het Sinterklaasfeest of rondom de geboorte van een broertje of zusje. We adviseren ouders in deze tijd de kinderen kleren aan te doen die ze zelf snel en gemakkelijk kunnen uittrekken en extra reservekleding mee te geven voor de eventuele ongelukjes.

Vaccinaties

Bij Kinderopvang Ikke zijn we expliciet voorstander van het Rijksvaccinatieprogramma. Wij streven binnen Kinderopvang Ikke naar een dekkingsgraad van 100 procent.

Er wordt tijdens de intake gevraagd of ouders deelnemen (of hebben deelgenomen) aan het landelijk vaccinatieprogramma of dat van plan zijn. Is dit niet het geval? Dan denken we dat Kinderopvang Ikke niet de juiste locatie is voor jou.

Wij willen hiermee de veiligheid van de kinderen voorop stellen en eenduidige informatie afgeven. Op het alarmformulier staan voortaan de data van de inentingen. Wij vragen ouders deze gegevens ieder jaar te controleren en voorzien van de laatste informatie.

Mentorschap dagopvang

Aan ieder kind dat verblijft bij Kinderopvang Ikke wordt een mentor toegewezen. Deze mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. De taken van de mentor zijn als volgt:

- Eerste aanspreekpunt voor de ouder
- Volgen van de ontwikkeling van het kind (door observatieformulieren van 'observatiemethode WIS', invullen warme overdacht 'kind in beeld')
- Voeren van oudergesprekken: eerste gesprek na 6 weken. Vervolgens 1 keer in het half jaar. De gesprekken vinden plaats na het invullen van de formulieren van 'Observatiemethode WIS'.
- Andere pedagogisch medewerkers op de hoogte stellen van afspraken die ouder maakt over bijvoorbeeld slaapgewoontes

Per locatie is inzichtelijk hoe de roosters eruitzien, hierin is meegenomen dat er maximaal 2 vaste gezichten (pedagogisch medewerkers) voor de 0-jarigen zijn op de groepen waar 1 tot 2 pedagogisch medewerkers volgens BKR ingezet worden. Op de groepen waar 3 of meer pedagogisch medewerkers ingezet worden volgens BKR, maximaal 3 vaste gezichten (pedagogisch medewerkers). Deze pedagogisch medewerkers werken de gehele week afwisselend en deels gezamenlijk met elkaar, waardoor er voor elk kind minimaal één van de vaste gezichten werkt op de dag dat het kind komt. Ouders worden één week voor de startdatum gebeld door de mentor van hun kindje is.

Tijdens vakantieweken zorgen wij ervoor dat er minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker per groep aanwezig is. In deze weken kan het voorkomen dat een kind ook een invalkracht te zien krijgt op de groep. Onze invalkrachten zijn vaste invalkrachten. We hebben er maximaal 2 of 3 in dienst voor de gehele opvang, zodat kinderen niet teveel wisselingen in gezichten zien. Deze invalkrachten zullen ook los van vakantieweken, tijdens ziekte van pedagogisch medewerkers ingezet worden. Zo raken ze gewend aan de groep en aan de kinderen, en kunnen ze inspelen op de behoeftes die er zijn. Hierdoor zorgen we dat de emotionele veiligheid en stabiliteit wordt geborgd.

De babydreumesgroep vraagt regelmatig om inzet van drie of vier pedagogisch medewerkers. Wij dragen er zorg voor dat ieder kind tot de leeftijd van 1 jaar maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers krijgt toegewezen. Alle kinderen in de leeftijd van 1 tot 4 jaar zullen maximaal 4 vaste pedagogisch medewerkers krijgen toegewezen.

Mentorschap BSO

Ter bevordering van de ontwikkeling van het kind, heeft ieder kind een mentor. Bij de BSO is dit zo ingericht dat dit een pedagogisch medewerker van zowel de eigen leeftijdsgroep als van de eigen locatie (ook wanneer

er locaties samen gevoegd worden) betreft. Ouders en hun kind(eren) krijgen bij de rondleiding te horen wie de mentor is. Tevens wordt dit mondeling aan het kind, op de eerste opvangdag (of wendag) kenbaar gemaakt.

De taken van de mentor zijn als volgt:

- Eerste aanspreekpunt voor het kind en de ouder
- Volgen van de ontwikkeling van het kind op verzoek van de ouder (door observatieformulieren van 'observatiemethode WIS')
- Na de eerste 6 weken vult de mentor het evaluatieformulier in en bespreekt deze met de ouder
- Voeren van oudergesprekken op verzoek van de ouder
- Andere pedagogisch medewerkers op de hoogte stellen van afspraken die ouder maakt over bijvoorbeeld allergieën
- Overdracht met de ouder over het verloop van die (mid)dag op de BSO. Ouders kunnen altijd een gesprekje aanvragen met de mentor of met de locatie leidinggevende wanneer zij bijvoorbeeld persoonlijke informatie willen bespreken
- Opvallend of zorgwekkend gedrag bespreekbaar maken met de ouder, eventuele vervolgstappen afstemmen

Indien de BSO-locaties samen voegen, op rustige reguliere dagen, in vakanties of op studiedagen, is het streven minimaal één pedagogisch medewerker per locatie in te plannen. Zodoende zien de kinderen minstens één eigen pedagogisch medewerker op de groep, wat tevens het thuisgevoel bevordert.

Wanneer kinderen door de ouder(s) worden opgehaald, gebeurt de overdracht bij voorkeur door de mentor. Daar het tijdens ophaalmomenten zeer druk is en ouders niet tegelijk te woord gestaan kunnen worden, kan het voor komen dat dit in de praktijk niet haalbaar is. Hierbij wordt rekening gehouden met het verloop van de dag. Indien zich er een bijzondere gebeurtenis heeft voor gedaan, wordt de overdracht, ongeacht eventuele drukte, door de mentor uitgevoerd. Het moment van deze overdracht is overigens niet bedoeld om zorgwekkend gedrag met ouder(s) te bespreken, maar wel om kenbaar te maken dat er eventuele zorgen zijn en dat de mentor graag met ouder(s) hierover in gesprek wil gaan. In dit gesprek zoekt de mentor in overleg met ouder(s) naar een oplossing: Variërend van (in het eerste geval) het observeren van het kind tot het eventueel doorverwijzen naar of in gesprek gaan met een externe instantie. Hierbij valt te denken aan de school waarop het kind verblijft, fysiotherapie of logopedie, maar ook aan het afgeven van een signaal in de Verwijsindex. Deze instanties zijn allen opgenomen in onze sociale kaart.

Observatie gebeurt middels hiervoor bestemde observatieformulieren, de observatiemethode wordt in het volgende hoofdstuk 'de ontwikkeling van kinderen en signaleren', toegelicht. Gedrag en gebeurtenissen, in verschillende situaties, worden zo objectief in kaart gebracht en er kan een dossier gevormd worden. In overleg met de ouder(s) wordt er, indien nodig, met de mentor een gesprek gepland.

Een verschil tussen dagopvang en buitenschoolse opvang is dat in de dagopvang de mentor verplicht is periodiek de ontwikkeling en welbevinden van het kind met de ouders te bespreken. In tegenstelling tot de dagopvang hoeft het in de buitenschoolse opvang alleen als dat gewenst is, vanuit de mentor of vanuit de ouders.

Het observeren van kinderen gebeurt enkel met toestemming van de ouder(s), maar ook een eventuele doorverwijzing gebeurt niet zonder overleg met en toestemming van ouder(s).

Een overzicht van de mentorindeling is op locatie in te zien. Dit overzicht is onderhevig aan updates en veranderingen. Denk hierbij aan het doorstromen van kinderen naar een andere leeftijdsgroep of locatie, de komst van nieuwe kinderen of het vertrek van kinderen. Deze indeling kan tevens gewijzigd worden indien de ouder een andere mentor wenst.

De ontwikkeling van kinderen en signaleren

In zijn eerste levensjaren ondergaat het kind enorm veel ontwikkelingen op verschillende vlakken: de motorische ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de taalontwikkeling, de ontwikkeling van de zelfstandigheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Eén van de taken van een pedagogisch medewerker is deze ontwikkelingen te observeren en inzichtelijk en bespreekbaar te maken voor ouders. In de dagelijkse documentatie worden deze ontwikkelingen van de kinderen al benoemd, niet alleen in de schriftelijke vorm maar ze worden ook vastgelegd op de foto.

Observatiemethode WIS

Observatiemethode WIS

WIS staat voor Welbevinden In Situaties. Er wordt gedrag geobserveerd in diverse situaties: binnenkomst, eten en drinken, vrij spel binnen, vrij spel buiten, gestructureerde activiteiten/activiteiten waar je een opdracht voor geeft, verzorgen/slapen en vertrek. Bij binnenkomst wordt er bijvoorbeeld geobserveerd of het kind reactie geeft op de pedagogisch medewerker met een lachje/zwaaien, bij vrij spel binnen bijvoorbeeld of het kind nieuwsgierig is en gaat onderzoeken en bij gestructureerde activiteiten of het kind het leuk vindt deze samen te doen. De observatiemethode is opgenomen in een apart protocol. Deze manier van observeren ligt het dichtst bij de werkwijze in een kinderopvanglocatie die werkt volgens de principes van Reggio. In deze manier van observeren vragen we van de ouder ook een stukje observatie van hun kind op papier te zetten.

Kinderen van 0-4 jaar bij Kinderopvang Ikke worden 1 keer per half jaar geobserveerd. Wanneer een kind bij ons gestart is, zal er na 6 weken een evaluatiegesprek gepland worden met de ouders. Ook bij de overstap naar een vervolggroep, zal er na 6 weken een evaluatiegesprek gepland worden.

Voor kinderen van 4-12 jaar bij Kinderopvang Ikke wordt 6 weken na de startdatum een evaluatieformulier ingevuld, welke besproken wordt met de ouder. In de verdere periode dat het kind op de BSO verblijft, kan er

via een verzoek van de ouder geobserveerd worden door de observatiemethode WIS. Daarnaast kan de mentor bepalen dat het wenselijk is een kind te observeren, na overleg met de ouder.

Na de observatie vindt er een oudergesprek plaats wanneer ouders hier behoefte naar hebben, waarin deze observaties worden gepresenteerd. Dit is ook een belangrijk moment van contact tussen ouder(s) en pedagogisch medewerker. Vragen vanuit beide partijen kunnen gesteld worden, verschillen van het kind tussen thuis en op de opvang worden uitgelicht en het contact tussen pedagogisch medewerker en kind kan besproken worden. De pedagogisch medewerker die het kindje het vaakst ziet, de mentor zal het kindje observeren en het observatiegesprek met de ouders voeren. Hierin wordt de pedagogisch medewerker ingewerkt en ondersteund door de leidinggevende. Het kan dus voor komen dat er tijdens het gesprek 2 pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.

Wanneer er tussendoor zorgen zijn over het kind, zal de mentor een gesprek inplannen met de ouder/verzorger. Wanneer een ouder/verzorger zich zorgen maakt over de ontwikkeling van het kind, kan er ook te allen tijden een gesprek aangevraagd worden.

Pedagogisch medewerkers overleggen met de leidinggevende over zorgkinderen. Zij onderneemt zo nodig actie hierin door onze pedagogische coach Janneke in te schakelen. Dit gebeurt altijd alleen in overleg met de ouders.

In ons protocol 'pedagogische coach' staat exact uitgelegd hoe wij deze functie binnen Kinderopvang Ikke vormgeven. In het hoofdstuk 'Buurteam en pedagogische coach' in dit pedagogisch beleidsplan staat ook al de nodige informatie te lezen.

Alle Kinderen In Beeld

In Nijmegen wordt er voor een overdracht tussen de kinderopvang en de basisschool gewerkt met [AKIB](#). Dit is een bepaling van de gemeente.

Dit instrument is een apart overdrachtsinstrument, dat voor een overdracht van kindinformatie ingevuld zal worden door de mentor van uw kind, een paar maanden voordat het kind zal gaan wennen op de basisschool. Dit formulier zal besproken worden bij het eindgesprek bij Kinderopvang Ikke en kunt u meenemen naar de basisschool.

Daarnaast houden de locaties dagopvang met basisschool de Lanteerne 'warme' overdrachten bij ieder kind. Dit houdt in dat pedagogisch medewerker van de peutergroep en een leerkracht van de Lanteerne vier keer per jaar alle ontwikkelingen van kinderen die overgaan bespreken.

Het kan zijn dat de pedagogisch medewerker er meerwaarde in ziet om bij bepaalde kinderen ouders uit te nodigen voor het gesprek.

Indien ouders tegen een zogenaamde warme overdracht zijn, moeten ze dit schriftelijk bevestigen bij Kinderopvang Ikke.

Stimuleren tot ontwikkeling

De observatie heeft ook een preventieve functie; het maakt mogelijk dat het achterop raken van ontwikkeling tijdig wordt gesignaleerd. Want hoewel ieder kind zich in zijn eigen tempo ontwikkelt, op een bepaalde leeftijd zou een kind een bepaalde taak of vaardigheid moeten kunnen beheersen. Wanneer er een achterstand gesignaleerd is bij een kind, kan in overleg met ouders actie ondernomen worden. De pedagogisch medewerkers zijn wel in staat om op sommige vlakken het kind te stimuleren deze achterstand in te halen. Wanneer een kind echter een grotere achterstand heeft op één van de ontwikkelingsgebieden, zal de pedagogisch medewerker alleen een signalerende functie hebben richting ouders, leidinggevende en pedagogisch coach.

Behalve dat kinderen een achterstand kunnen hebben op één, of meerdere ontwikkelingsgebieden, kunnen er ook andere aanleidingen zijn waar een pedagogisch medewerker zich zorgen over maakt. Ook ouders kunnen zich zorgen maken en dit delen met pedagogisch medewerkers. Zogenaemde zorgenkinderen komen in alle groeperingen van de bevolking voor en op alle kindercentra worden pedagogisch medewerkers min of meer geconfronteerd met zorgenkinderen.

De pedagogisch medewerker kan zorg hebben om het kind in de groep. Deze kan zich opvallend gedragen door juist erg opvallend aanwezig te zijn, omdat hij agressief, obstructief, druk gedrag vertoont, of juist verlegen en teruggetrokken gedrag, niet passend bij de leeftijd.

Het opvoedingsklimaat van thuis kan enige zorg opwekken. De pedagogisch medewerkers kennen de ouders vaak relatief goed en zijn tot op zekere hoogte bekend met de thuissituatie.

Wanneer een kind naar de basisschool overgaat, zal hij enige veranderingen ondergaan. Van het kind wordt in zekere zin ook een bepaalde zelfstandigheid vereist. Zo kan een kind op het kinderdagverblijf nog wel luiers dragen en een middagslaap doen, op de basisschool is dit niet meer haalbaar.

Buurtteams en pedagogische coach

Vanaf 1 juli 2021 bestaan er geen zorgcoördinatoren meer en valt de zorg onder de moederorganisatie OIDOS (Opgroeien in de oude stad). Vanuit deze organisatie worden de buurtteams aangestuurd. Het buurtteam waar wij als organisatie bij aansluiten is Buurtteam Nieuw-West/Heezeweide. Het kantoor bevindt zich op Daniëlsplein. Het team bestaat uit 7 pedagogisch medewerkers met ieder hun eigen aandachtsgebied. Samen met het buurtteam hebben zij als uitgangspunt een goede samenwerking neer te zetten.

Vanaf nu zal bij uiting van zorg rondom het kind allereerst een gesprek met ouders ingepland worden door de mentor van het kind. Erkennen ouders dezelfde zorgen, dan schakelen we onze pedagogische coach (Janneke)

in. De pedagogisch coach komt observeren en bespreekt de observatie met ouders en pedagogisch medewerkers. Merkt de coach dat er meer behoefte is aan ondersteuning voor het kind (danwel op de opvang, danwel thuis), dan volgt er een gesprek tussen de coach en de ouders. Wanneer ouder openstaan voor een samenwerking met OIDOS, dan kunnen ouders zichzelf aanmelden via <https://buurtteamsjeugdengезin.nl/> of het telefoonnummer 024-2203000.

Het buurtteam neemt dan contact op met het gezin en zal vanuit thuis de situatie ook in kaart brengen. De zorg kan voor thuis of voor op de kinderopvanglocatie aangevraagd worden.

De verantwoordelijkheid ligt bij de ouders om ervoor te zorgen dat de pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte worden gesteld.

Meldcode kindermishandeling en aandachtsfunctionaris

Kinderopvang Ikke werkt met de meldcode kindermishandeling. Dit betekent dat wij verplicht zijn om zorgen omtrent een kindje te melden bij Veilig Thuis. Natuurlijk worden deze zorgen eerst met de ouders(s) besproken. Er wordt gestreefd naar een oplossing of hulp te zoeken met de aandachtsfunctionaris. Ikke heeft een protocol kindermishandeling welke voor alle pedagogisch medewerkers ter inzage ligt. Pedagogisch medewerkers zullen gemiddeld iedere twee jaar een scholing over hoe te werken met de meldcode, vormgegeven door de aandachtsfunctionaris. Hierin worden alle stappen besproken welke genomen moeten worden. Bij een vermoeden van kindermishandeling werken de pedagogisch medewerkers nauw samen met de aandachtsfunctionaris en krijgen zij hierin ondersteuning.

Verwijsindex

Kinderopvang Ikke werkt met de verwijsindex. Onze aandachtsfunctionaris beheert deze voor heel Kinderopvang Ikke. Met de meeste kinderen en jongeren gaat het gelukkig goed. Maar er zijn kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar die risico's lopen of problemen hebben. Zij hebben soms even hulp nodig. Om hen goed te helpen, is een soepele samenwerking nodig tussen alle professionals, hulpverleners en instanties. De Verwijsindex zorgt daarvoor.

De Verwijsindex is een computersysteem. Dit systeem zorgt ervoor dat instanties die betrokken zijn bij een kind of jongere eerder met elkaar gaan samenwerken. De instanties weten elkaar sneller te vinden. Zo kunnen zij makkelijker afstemmen wie welke begeleiding gaat bieden.

Samenwerking met ouders

Oudercommissie

Bij elke kinderopvang hebben ouders inspraak op de manier van werken. Bij Kinderopvang Ikke is dit niet anders. Daar de organisatie bestaat uit vier verschillende locaties, zijn er vier verschillende oudercommissies. Op De Zonnebloem is de oudercommissie gevormd door zowel ouders van de dagopvang als de BSO.

Leden van de oudercommissie worden voor de duur van twee jaar gekozen en bestaat uit minimaal twee leden, ongeacht de grootte van de locatie. Een oudercommissie komt vierjaarlijks bijeen voor een vergadering. Daarnaast komt tweejaarlijks de directie met een afvaardiging van alle oudercommissies bijeen. De notulen van deze bijeenkomsten zijn in te zien in de klapper van de OC, welke per locatie op de groep te vinden is. Tevens zijn de notulen op te vragen bij de betreffende OC of leidinggevende van de locatie.

De oudercommissie bepaalt zelf regels omtrent de werkwijze, zonder inbreng van de directie. Het doel van de oudercommissie is enerzijds het vertegenwoordigen van de ouders, anderzijds adviseren zij de directie over uiteenlopende onderwerpen.

Klachtenafhandeling

Bij Kinderopvang Ikke willen we zoveel mogelijk leren van fouten. Dit betekent dat we, indien deze er zijn, klachten serieus nemen en aan de vraag en wens van ouders willen voldoen. Indien er een klacht is, kan deze in het eerste geval voorgelegd worden aan de betreffende/aanwezige pedagogisch medewerker. De betrokkene probeert aan de vraag of wens tegemoet te komen. Indien dit niet lukt komt de vraag bij de leidinggevende om de klacht te verhelpen. Indien nodig gaat deze in overleg met de directie. Er wordt getracht de klacht binnen vier weken op te lossen. Klachten kunnen ook gericht worden aan de oudercommissie. Zij behartigen de belangen van de ouders.

Ouders kunnen via het Klachtenloket Kinderopvang³ informatie opvragen. Er zijn verschillende formulieren, te weten het "Model intern klachtenreglement" en het "Klachtenformulier", te vinden in Kindplanner.

Kinderopvang Ikke is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Kinderopvang Ikke heeft een registratieovereenkomst bij de Geschillencommissie. Hoe een ouder een geschil kan indienen wordt vermeld in onze klachtenregeling en informatieboekje.

De Geschillencommissie Kinderopvang

Postbus 90600 2509 LP Den Haag

www.degeschillencommissie.nl Tel: 070-3105310

³ www.klachtenloket-kinderopvang.nl

Geraadpleegde bronnen

Rijn, I. v. (2022). *Prachtige pedagogiek: Inspiratie vanuit de Reggio pedagogiek*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Werf, T. v., Meeuwig, M., & Schepers, W. (2013). *Sporen van Reggio*. Amsterdam: SWP.

Poot-Windt, Hanneke. v.d. *Communiceren met het jonge kind*. Eindhoven: Stipt.

Looij, Hanne (2004). *Caleidoscoop van een levende pedagogie*. Raalte: Drukkerij Veldhuis.